

2. LOKALNI PROGRAM MLADIH V MESTNI OBČINI MARIBOR ZA OBDOBJE 2016–2021

PRILOGE

Maribor, 2015

KAZALO

PRILOGA ŠT. 1: ŠTUDIJA PREDNOSTNIH PODROČIJ – 2012.....	6
PRILOGA ŠT. 2: ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA V ČASU PRIPRAVE 2. LOKALNEGA PROGRAMA MLADIH V MESTNI OBČINI MARIBOR	11
PRILOGA ŠT. 3: OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV V MLADINSKEM SEKTORJU.....	13
PRILOGA ŠT. 4: STATISTIČNI PREGLED NA PODROČJU MLADINSKEGA SEKTORJA V MESTNI OBČINI MARIBOR	14
PRILOGA ŠT. 5: REALIZACIJA CILJEV NA PODROČJU MLADINSKEGA SEKTORJA OD LETA 2010 DO LETA 2014.....	33
PRILOGA ŠT. 6: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA MLADINSKE ORGANIZACIJE IN ORGANIZACIJE ZA MLADE.....	40
PRILOGA ŠT. 7: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA MLADE PREBIVALCE MESTNE OBČINE MARIBOR	44

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC IN OKRAJŠAV:

ECTS – European Credit Transfer and Accumulation System/Evropski prenosni kreditni sistem
EPM – Evropska prestolnica mladih
EU – Evropska unija
ind. – industrijski
ipd. – in podobno
izobr. – izobraževanje
JMSSM – Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
LPM – lokalni program mladih
MKC Maribor – Mladinski kulturni center Maribor
MMSM – Mestni Mladinski svet Maribor
MOM – Mestna občina Maribor
OŠ – osnovna šola
Resolucija – Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022
RS – Republika Slovenija
SLO – Slovenija
SURS – Statistični urad Republike Slovenije
št. – številka
TV – televizija
UKM MOM – Urad za kulturo in mladino Mestne občine Maribor
UM – Univerza v Mariboru
Ur. l. – Uradni list
ZJIMS – Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju
ZRSZ – Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Seznam fakultet na Univerzi v Mariboru:

EPF – Ekonomsko poslovna fakulteta
FERI – Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko
GING – Gospodarsko inženirstvo
FERI IN FS
FE – Fakulteta za energetiko
FG – Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo
FKKT – Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo
FKBV – Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
FL – Fakulteta za logistiko
FNM – Fakulteta za naravoslovje in matematiko
FOV – Fakulteta za organizacijske vede
FS – Fakulteta za strojništvo
FT – Fakulteta za turizem
FVV – Fakulteta za varnostne vede
FZV – Fakulteta za zdravstvene vede
FF – Filozofska fakulteta
MF – Medicinska fakulteta
PEF – Pedagoška fakulteta
PF – Pravna Fakulteta

SEZNAM TABEL IN GRAFIKONOV:

- Tabela 1: SWOT analiza politike zaposlovanja mladih
Tabela 2: SWOT analiza politike izobraževanja mladih
Tabela 3: SWOT analiza politike stanovanjske problematike mladih
Tabela 4: SWOT analiza politike mobilnosti mladih
Tabela 5: Dvajset najpogostejših poklicev, za katere so delodajalci s področja Podravja v letu 2014 napovedali zaposlitve v naslednjih šestih mesecih (nove zaposlitve ali nadomeščanja odsotnih delavcev)
Tabela 6: Načrtovani in doseženi kvantitativni cilji EPM Maribor 2013
- Grafikon 1: Deleži mladih (15–29 let) v celotni populaciji, Slovenija in Maribor, 2010–2014
Grafikon 2: Število mladih Grafikon 3: Število registrirano brezposelnih mladih po starostnih skupinah, Maribor, 2010–2014*
Grafikon 3: Število registrirano brezposelnih mladih po starostnih skupinah, Maribor, 2010–2014*
Grafikon 4: Stopnja registrirane brezposelnosti po starostnih skupinah, Slovenija in Maribor, 2010–2014*
Grafikon 5: Povprečna doba trajanja brezposelnosti registrirano brezposelnih oseb*, v mesecih, Slovenija in Maribor, 2005–2014
Grafikon 6: Deleži registrirano brezposelnih mladih (15–29 let) po področju izobraževanja*, Maribor, 2010–2014**
Grafikon 7: Deleži registrirano brezposelnih oseb, starih do 29 let,* po stopnji izobrazbe, letno povprečje, Maribor, 2010–2014
Grafikon 8: Deleži registrirano brezposelnih oseb, starih do 29 let,* po stopnji izobrazbe, letno povprečje, Slovenija, 2010–2014
Grafikon 9: Deleži začasnih zaposlitev med vsemi oblikami zaposlitev, 15–24 let, EU-28 in Slovenija, 2004–2013
Grafikon 10: Deleži visoko fleksibilnih oblik zaposlitev* med vsemi zaposlitvami, 15–29 let, Slovenija, 1993–2013
Grafikon 11: Število (v 1.000) zaposlenih mladih (15–29 let) glede na stalnost zaposlitve, Slovenija, 2005–2013
Grafikon 12: Število novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014
Grafikon 13: Deleži novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb* po stopnji izobrazbe, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014**
Grafikon 14: Deleži novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb* po poklicnih skupinah, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014**
Grafikon 15: Število učencev v osnovnih šolah, Maribor, 2010–2013
Grafikon 16: Število dijakov v srednjih šolah, vsi dijaki in 1. letnik, Slovenija, 2010–2013
Grafikon 17: Deleži dijakov srednjih šol po vrsti izobraževanja, Slovenija, 2010–2013
Grafikon 18: Število študentov, Maribor, 2010–2013
Grafikon 19: Deleži študentov po vrsti izobraževanja, Maribor, 2010–2013
Grafikon 20: Število vpisanih študentov na redni in izredni način študija na visokošolske zavode Univerze v Mariboru, študijska leta 2011/12–2013/14
Grafikon 21: Deleži vpisanih študentov na univerzitetne in visokošolske strokovne študijske programe Univerze v Mariboru, 2010–2014

- Grafikon 22: Izobrazbena struktura starostne skupine 25–34 let, v deležih, Slovenija in Podravska regija, 2013
- Grafikon 23: Selitveno gibanje, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013
- Grafikon 24: Selitveni prirast s tujino, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013
- Grafikon 25: Selitveni prirast s tujino po spolu, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013
- Grafikon 26: Selitveni prirast me občinami, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013
- Grafikon 27: Selitveni prirast med občinami po spolu, Maribor, 2010–2013
- Grafikon 28: Pogostost udeležbe slovenske mladine (18–27 let) na volitvah glede na raven izobrazbe
- Grafikon 29: Zanimanje slovenske mladine (16–27 let) za različne vrste politike
- Grafikon 30: Samoocena slovenske mladine (16–27 let) o njihovem vplivu na nacionalne in lokalne institucije
- Grafikon 31: Uporaba različnih vrst medijev kot vira informacij o političnih dogodkih med slovensko mladino (16–27 let)
- Grafikon 32: Uporaba interneta kot vira informacij o trenutnih političnih dogodkih med slovensko mladino (16–27 let), celotni vzorec in glede na sociodemografske skupine
- Grafikon 33: Individualizirane oblike politične participacije, Slovenija
- Grafikon 34: Mladinski centri v MOM
- Grafikon 35: Pričakovanja od 2. LPM 2015 – 2020
- Grafikon 36: Ključni dejavniki pri pripravi 2. LPM 2015 – 2020
- Grafikon 37: Udeležba mladih na aktivnostih za mlade v Mariboru
- Grafikon 38: Dostop do informacij o aktivnostih za mlade
- Grafikon 39: Redno obiskana socialna / družbena omrežja
- Grafikon 40: Motiv za obisk prostora za mlade

PRILOGA ŠT. 1: ŠTUDIJA PREDNOSTNIH PODROČIJ – 2012

Pristopi k oblikovanju študije prednostnih področij so bili dogovorjeni med Mestnim Mladinskim svetom Maribor (v nadaljevanju: MMSM), kjer so srečanja potekala, ter Uradom za kulturo in mladino Mestne občine Maribor (v nadaljevanju: UKM MOM).

Za izvajanje analize in potreb različnih akterjev mladinskega sektorja v Mariboru so bila izvedena štiri posamezna delovna srečanja tedensko. Na vsakem izmed srečanj se je preko predstavitve posamezne tematike mladinskih politik pripravila skupna analiza s predlaganimi izzivi in predlogi ukrepov. Analiza je potekala po metodi SWOT matrike (metodi iskanja prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti posameznega področja) in oblikovanju ključnih izzivov in izhodišč za pripravo ukrepov. Tematike mladinskih politik, ki so bile obravnavane, so bile:

- zaposlovanje mladih,
- stanovanjska problematika mladih,
- izobraževanje mladih in
- mobilnost mladih.

V proces analize prednostnih področij so na delovna srečanja bili povabljeni različni akterji: mladinske organizacije in organizacije za mlade, mladinski svet lokalne skupnosti, lokalne institucije, povezane z obravnavanimi tematikami, in druge organizacije na področju mladinskega sektorja.

SWOT ANALIZA PREDNOSTNIH PODROČIJ

V tabelah 1, 2, 3 in 4 so prikazane prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti za posamezno prednostno področje.

Vsebina elementov SWOT analize politike zaposlovanja mladih izpostavlja na eni strani problem visoke izobraženosti mladih, z veliko mero fleksibilnosti in iznajdljivosti, na drugi strani pa se pojavljajo problem krize, slabo gospodarsko stanje v državi, pomanjkanje praktičnih znanj mladih in neprilagojenost trga dela mladim. V močni povezavi s politiko zaposlovanja je stanovanjska politika, obe skupaj pa sta ključni za ohranjanje mladih v lokalnem okolju. Politika izobraževanja mladih je prav tako povezana s politiko zaposlovanja mladih, saj bi izobraževalni sistem moral slediti razmeram na trgu dela in ustvarjati kompetenten kader za zadostitev potreb na trgu dela.

Tabela 1: SWOT analiza politike zaposlovanja mladih

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Programi za mlade, ki so sofinancirani s strani državne in lokalne oblasti, • povezovanje, • neformalno izobraževanje, veščine, • stopnja izobrazbe, • neformalne izkušnje, • čas, energija, volja, • fleksibilnost, optimizem, volja, iznajdljivost, • veliko število organizacij (neizkoriščen potencial), • visoka stopnja inovativnosti in kreativnosti, • možnost neformalnega izobraževanja, mreženje, • veliko ekspertnega znanja, • medgeneracijsko sodelovanje, odprti za medsektorsko sodelovanje, mentorstvo v podjetjih, • UKM MOM, • certifikat Mladim prijazna občina, • naziv Evropska prestolnica mladih (v nadaljevanju: EPM) Maribor 2013, • prostori (Mladinski kulturni center (v nadaljevanju: MKC Maribor), MMSM)). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ni praktičnih izkušenj, vpliv zvez, • ni samozavesti, ni samoiniciativnosti, • apatičnost (Facebook), • ni izobraženih za deficitarne poklice, • predolgo izobraževanje, • finančna in kadrovska nedohranjenost, • nizka stopnja usmerjenosti za podjetništvo, • nerazvito sodelovanje z gospodarstvom, • pomanjkanje vodstvenih znanj, izkušenj s prijavi na razpise, • razpisi Mestne občine Maribor (v nadaljevanju: MOM), namenjeni za zaposlitev (premalo), • (ne)informiranje mladih, • razpršenost organizacij, • pasivnost in neaktivnost mladih, slabo medsebojno spoštovanje.
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Razpisi in projektno delo, subvencije, javna dela, prvi izziv (Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: ZRSZ)), • študentsko delo, samozaposlitve, delo v tujini (beg možganov), • iskanje tujih investitorjev, novi obrati, • mladinske organizacije in organizacije za mlade, mladinski svet lokalne skupnosti, prostovoljsko delo, prazni prostori, • aktivna politika zaposlovanja, regionalni razvojni program (skupni projekti, podprti s sredstvi iz Evropske unije (v nadaljevanju: EU)), • sistemski razvoj socialnega podjetništva, sredstva EU, • center za razvoj nevladnih organizacij (hub center), • sprememba vrednot zaradi krize, • EPM Maribor 2013, • vzpostavitev koordinacijskega centra, • prostovoljstvo, nevladne organizacije, razpisi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slabo gospodarsko stanje, • slabo vodenje države, denar, ukinitve subvencij samozaposlovanja, • nefleksibilnost delodajalcev, • drugačna miselnost staršev (usmerjanje otrok pri izobraževanju), • študentsko delo (odžiranje dela drugemu), premalo zaposlitev v Mariboru, • pomanjkanje sistemskih ukrepov lokalnih uprav in države (ustrezna zakonodaja, finančni in davčni mehanizmi), • pomanjkanje koncesij (lokalno, nacionalno), • poglobljanje krize, nerazumevanje odločevalcev o možnostih, • problem sofinanciranja (za razpise, večletni razpisi). • za nevladne organizacije ukrepi predstavljajo prevelik finančni zalogaj, • pasivnost mladih, • primanjkljaj kadra pri določenih poklicih, • neprilagojenost trga mladim, brezperspektivnost, • beg možganov.

Tabela 2: SWOT analiza politike izobraževanja mladih

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Javna sredstva, podpora MOM, • veliko število nevladnih organizacij, • inovativnost in kritičnost, še veliko možnosti, • mreženje, • organizacije izhajajo iz potreb udeležencev in se jim prilagajajo, • možnost zagotavljanja udeležencev organizacij članic in posameznikov v neformalnih izobraževanjih, • preizkušanje teorije v praksi, učenje z delom, • lažje prestopanje med ravni neformalnega izobraževanja (splošna izobraževanja, bolj specifična izobraževanja). 	<ul style="list-style-type: none"> • Veliko število nevladnih organizacij, ki so same sebi v namen, • odvisnost od javnih razpisov in sredstev, • slabo razvito socialno podjetništvo, • napačen pristop k mladim, • individualizacija družbe, kapitalistični sistem, • razmišljanje mladih je usmerjeno v dobiček, • nedotakljivost rednih profesorjev na fakultetah, • nepoznavanje možnosti neformalnega izobraževanja, • neformalno izobraževanje je samo sebi v namen, • potreba po različnih ravneh neformalnega izobraževanja/ težavnost, • apatičnost mladih.
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Konkurenčnost fakultet (privatizacija), • povezovanje formalnega in neformalnega izobraževanja, mreženje, • ustvarjanje artikulirane civilne družbe, • vzpostavitev ustreznih mentorstev, • gospodarska situacija (prevrednotenje), • poletni kampi, • uradno priznavanje neformalnega izobraževanja, • Nacionalne poklicne kvalifikacije, • mladinske organizacije in organizacije za mlade kot izvajalke neformalnega izobraževanja, • obvezne izbirne vsebine (v Mariboru, aktivnosti), • promoviranje in priznavanje neformalnega izobraževanja s strani šol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dinamika financiranja s strani države in EU, • trenutna gospodarska situacija, • politični interesi, ukinjanje določenih institucij, • zahtevnost kriterijev za socialno podjetništvo, • prenos sredstev na zasebne institucije, • znižanje strokovnosti kadrov v pedagoških institucijah, • nejasnost stopnje izobrazbe, • padec vrednosti stopnje formalne izobrazbe, • nepoznavanje formalnega izobraževanja, • preveč vpisnih mest na fakultetah glede na potrebe trga dela.

Tabela 3: SWOT analiza politike stanovanjske problematike mladih

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Rušenje paradigem individualnega lastništva, • veliko idej (delavnice za spodbujanje individualne gradnje), • fleksibilnost, • konceptualno razmišljanje, • dovzetnost za odhod na študij/delo v drug kraj, • pomoč staršev (starši, ki lahko pomagajo), • želja po samostojnosti, • Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor (v nadaljevanju: JMSSM), • subvencije Centra za socialno delo (subvencije mladim za najemnine). 	<ul style="list-style-type: none"> • Razvajenost od staršev, nemotiviranost, • nepoznavanje priložnosti, • ni prepoznavanja potrebe po osamosvojitvi, • funkcionalna nepismenost, • nepoznavanje sistema, • ni interesa za odhod od doma (udobje doma), • apatičnost mladih, • starši gradijo hišo še za otroke in želijo, da ostanejo doma, • upravičenci, kriteriji (+veliko otrok), • premalo nepridobitnih stanovanj za mlade, • premalo kreditno sposobnih ljudi/neustrezni pogoji za kredit.
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Stanovanjske kooperative (bivanjske), • podpora medijev, • veliko opuščanih zemljišč, objekti, primerni za spremembe namembnosti, • stanovanja na lizing, • podjetja gradijo stanovanja za svoje zaposlene, • bivanje izven mest, kjer so stanovanja »cenejša«, • padec cen za nakup, • majhen odstotek ljudi, ki lahko oddajo stanovanja po nižji ceni, • EPM Maribor 2013, • lokalni program mladih (v nadaljevanju LPM), • iskanje inovativnejših pristopov (obnove stanovanj v javni lasti s pomočjo zasebnih investitorjev oziroma uporabnikov za vzajemno najemno pogodbo), • mladi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starši (potuha), • neurejenost nepremičninskega trga, • visoke najemnine, • nepreglednost sistema, • korupcija, • gospodarska kriza, • slabo stanje bank in gradbenih podjetij, • preveč dobičkonosnih stanovanj, • odločevalci, večinoma starejši, • kreditna nesposobnost, • brezposelnost (težke možnosti za kooperative), • nepodpora politične oblasti/nepoznavanje razmer, • hotel »mama«.

Tabela 4: SWOT analiza politike mobilnosti mladih

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Entuziazem, • močan »network«, mreženje, • izkušnje, • širitev obzorja, dvig samozavesti, prenos dobrih praks, • fleksibilnost, • spletna stran www.prevoz.org, »Go Opti«, • kratka mobilnost, • dolgoročna mobilnost, • odprtost uma, • uveljavljene organizacije, • UKM MOM, • EPM Maribor 2013, • sodelovanje z Univerzo v Mariboru in Študentsko organizacijo Univerze v Mariboru, • projekti mobilnosti na MOM, • hostli v Mariboru (180 postelj), • Hostel Pekarna, • mladi in mladost (neobremenjenost mladih). 	<ul style="list-style-type: none"> • Problem pomanjkanja aktivnih članov, strah pred tujino (neznanje jezika, sprejetosti, prijetno počutje v tujem okolju), • nepriznavanje kreditnih točk, • finance (financiranje aktivnosti), • redne študijske obveznosti, prenatrpani urniki, • predrage nočitve v mladinskih hotelih, omejene kapacitete, • slabo urejene kolesarske poti po mestu, • neustrezni vozni redi avtobusov, • neaktivno bližnje letališče, • draga železnica, • apatičnost mladih, • mediji (poneumljanje, zavajanje mladih).
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> • Veliko ponudb za izmenjave, • prenos znanja, • porast članstva v organizacijah, • sistem javnih koles po mestu, • aplikacija o prometnih razmerah in voznih redih javnega prevoza, • mobilnost članov med organizacijami, • sodelovanje z izobraževalnimi institucijami, • razpisi za projekte mobilnosti, • pobratena mesta, • izmenjava izkušenj med (pobratenimi) mesti, • sodelovanje z državami izven EU, • javni razpisi MOM, • ECTS priznavanje, • delovne izkušnje (mladi jih lahko pridobijo v tujini, dobre prakse). 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba podpora lokalnih podjetij, • »post-Erasmus« sindrom po vrnitvi z izmenjave, • beg možganov, • javni prevoz znotraj in zunaj mesta, medkrajevno, • vozniška nedisciplina, nestrpnost voznikov do pešcev, kolesarjev, • slabe ceste, radarji, • birokracija, davki, • javna sredstva, podpora okolja (še vedno v določenih omejitvah), • apatičnost mladih, • neznanje tujih jezikov, • nerazumevanje odločevalcev, • nevarnost staršev, • klientelizem, lobiranje, korupcija, • (vprašanje realnosti) prenizke štipendije, finance ne zadostujejo za kritje stroškov.

PRILOGA ŠT. 2: ZAKONODAJNA UREDITEV MLADINSKEGA SEKTORJA V ČASU PRIPRAVE 2. LOKALNEGA PROGRAMA MLADIH V MESTNI OBČINI MARIBOR

Mladinski sektor urejata dva zakona, in sicer Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (v nadaljevanju: ZJIMS) (Ur. l. RS, št. 42/10) in Zakon o mladinskih svetih (Ur. l. RS, št. 70/20, 42/20).

ZJIMS (Ur. l. RS, št. 42/10) opredeljuje mladinski sektor, določa javni interes v mladinskem sektorju in način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju.

Samoupravna lokalna skupnost (občina) izvaja mladinsko politiko na lokalni ravni skladno z lastnimi interesi, potrebami, zmožnostmi in okoliščinami, kot so število in struktura prebivalcev, ekonomska moč ter prostorske in kadrovske zmogljivosti v mladinskem sektorju. Samoupravna lokalna skupnost (občina) lahko uresničuje mladinsko politiko na lokalni ravni, tako da:

- sprejme lokalni program za mladino,
- ustanovi delovno ali posvetovalno telo za mladinska vprašanja,
- finančno podpira programe v mladinskem sektorju in
- izvaja druge ukrepe v mladinskem sektorju v skladu z zakonom.

Za sofinanciranje programov v mladinskem sektorju na lokalni ravni se smiselno uporabljajo določbe ZJIMS (27. člen ZJIMS).

Zakon o mladinskih svetih (Ur. l. RS, št. 70/20, 42/20) ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti.

Oba zakona dopolnjujeta podzakonska predpisa:

- Pravilnik o izvajanju ZJIMS (Ur. l. RS, št. 47/11) in
- Resolucija o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 (v nadaljevanju: Resolucija) (Ur. l. RS, št. 90/13).

Resolucija določa usklajeno izvajanje enotnega in pregledno urejenega sistema medresorskih prioritet in ukrepov. Ključni elementi Resolucije so splošni cilji po področjih. Za vsak cilj sta določena merilo uspešnosti in pričakovani razvojni učinek, ki naj bi ga doseganje cilja imelo. Z Resolucijo se smiselno opredeljujejo načela, ključne usmeritve in krovne smernice, ki naj bodo vodilo pri lajšanju prehodov mladih v odraslost, ki naj se vselej upoštevajo ob oblikovanju in izvajanju obstoječih mladinskih politik. To so:

- z izobraževanjem in usposabljanjem, tako formalnim kot neformalnim, zagotoviti mladim boljše možnosti,
- na podlagi politike zaposlovanja omogočiti mladim zagotovitev lastne ekonomske in socialne varnosti ter jim tako omogočiti pogoje za lažje osamosvajanje,
- zagotoviti mladim participacijo in resničen vpliv na odločanje o za njih pomembnih javnih politikah (na vseh družbenih področjih),
- nameniti posebno pozornost zagotavljanju enakih možnosti med spoloma in preprečevanje diskriminacije,
- nameniti posebno pozornost dejavnikom tveganja, ki povzročajo revščino in socialno izključenost med mladimi,
- slediti načelom trajnostnega razvoja,

- slediti načelom medgeneracijskega sodelovanja, oziroma zagotoviti večjo medgeneracijsko solidarnost,
- nameniti posebno pozornost zdravju in dobremu počutju mladih ter neenakostim v zdravju in
- zagotoviti mladim varen začetek poklicne poti.

Krovne smernice oblikovanja mladinske politike v Sloveniji, izhajajoče iz Resolucije, so:

- usmerjeno in neprekinjeno vlaganje sredstev in pozornosti v mlade ter njihovo doseganje avtonomije,
- zagotavljanje obravnave mladih kot prioritete družbene skupine v vseh sektorskih javnih politikah,
- vzpostavljanje medsektorskega sodelovanja pri oblikovanju in implementaciji mladinske politike,
- poenotenje pojmovanja ciljne skupine mladih kot posameznikov, starih od 15 do 29 let, ki v družbi predstavljajo depriviligirano skupino, v vseh javnih politikah,
- vključevanje mladih v strateško načrtovanje, vrednotenje in implementacijo mladinske politike na lokalni in nacionalni ravni,
- zagotavljanje pogojev za učenje in priložnosti za pridobivanje izkušenj z namenom omogočiti mladim razvoj znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih potrebujejo za polno vključevanje na trg dela in v civilno družbo ter povečujejo njihovo odpornost na možna družbena, gospodarska in okoljska tveganja v prihodnosti ter zagotavljanje pogojev za neformalno in priložnostno učenje z okrepljenimi mehanizmi za priznavanje in potrjevanje takšnega učenja v nacionalnih okvirih kvalifikacij,
- vzpostavljanje sistema, ki omogoča preverjanje učinkovitosti mladinske politike in odkrivanje pomanjkljivosti v ukrepih mladinske politike, ki se pojavijo ali pri nekaterih skupinah mladih, na določenih geografskih področjih ali ob določenih življenjskih pogojih,
- odpravljanje pomanjkljivosti v ukrepih mladinske politike,
- spodbujanje priprave strategij za mlade v lokalnih skupnostih v sodelovanju z mladimi in po smernicah tega programa.

PRILOGA ŠT. 3: OPREDELITEV OSNOVNIH POJMOV V MLADINSKEM SEKTORJU

Področje mladinskega sektorja opredeljujejo pojmi, ki so določeni v 3. členu ZJIMS (Ur. l. RS, št. 42/20):

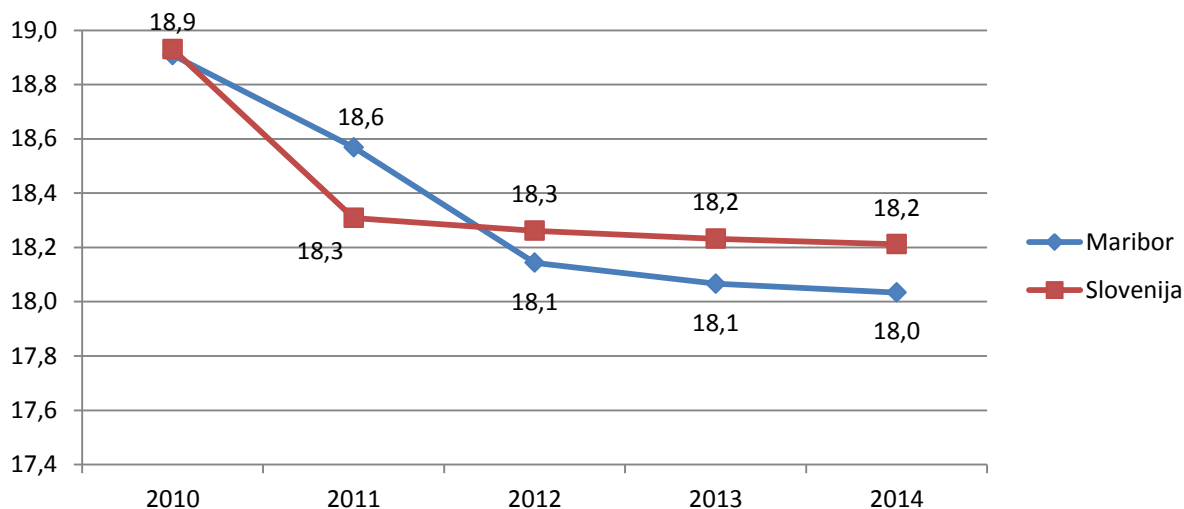
- »mladi« so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta;
- »mladinski sektor« so področja, kjer potekata proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik ter mladinsko delo;
- »mladinsko delo« je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence in prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve;
- »mladinska politika« je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami;
- »organizacija v mladinskem sektorju« je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet;
- »mladinska organizacija« je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo. Organizirana je kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju;
- »organizacija za mlade« je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga;
- »strukturirani dialog« je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju;
- »mladinska infrastruktura« je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela,
- »mladinski program« je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev;
- »program za mlade« je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih.

PRILOGA ŠT. 4: STATISTIČNI PREGLED NA PODROČJU MLADINSKEGA SEKTORJA V MESTNI OBČINI MARIBOR

DEMOGRAFSKI PODATKI

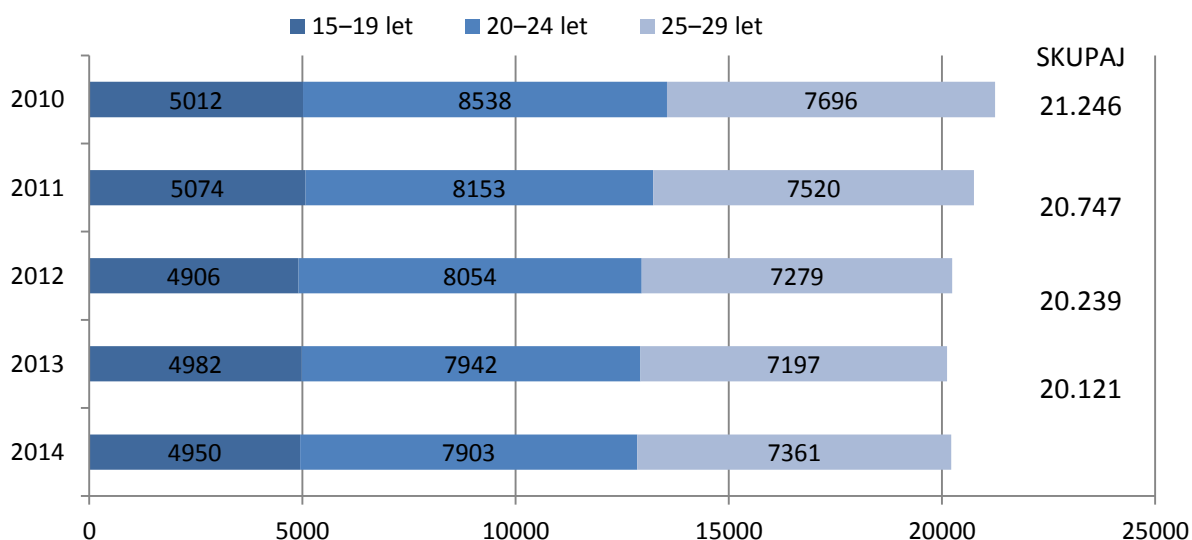
Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) je v prvem polletju leta 2014 v Mariboru živel 20.214 mladih (15–29 let), kar predstavlja 18 % vseh prebivalcev Maribora in 5,4 % vseh mladih v Sloveniji.

Grafikon 1: Deleži mladih (15–29 let) v celotni populaciji, Slovenija in Maribor, 2010–2014

Vir: SURS

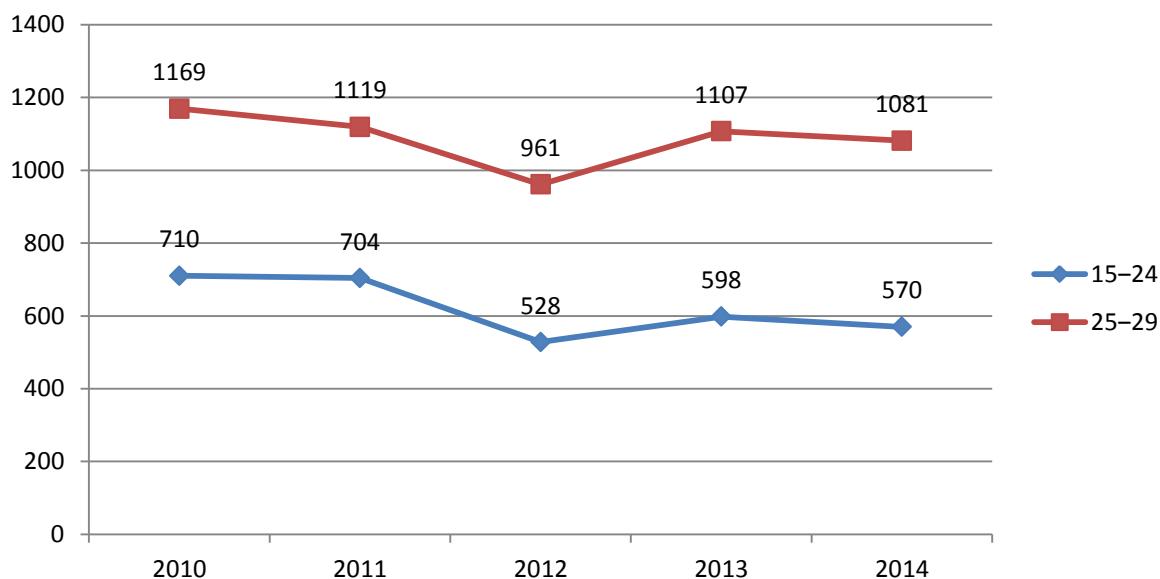
Grafikon 2: Število mladih po starostnih skupinah (15–29 let), Maribor, 2010–2014

Vir: SURS

ZAPOSLOVANJE

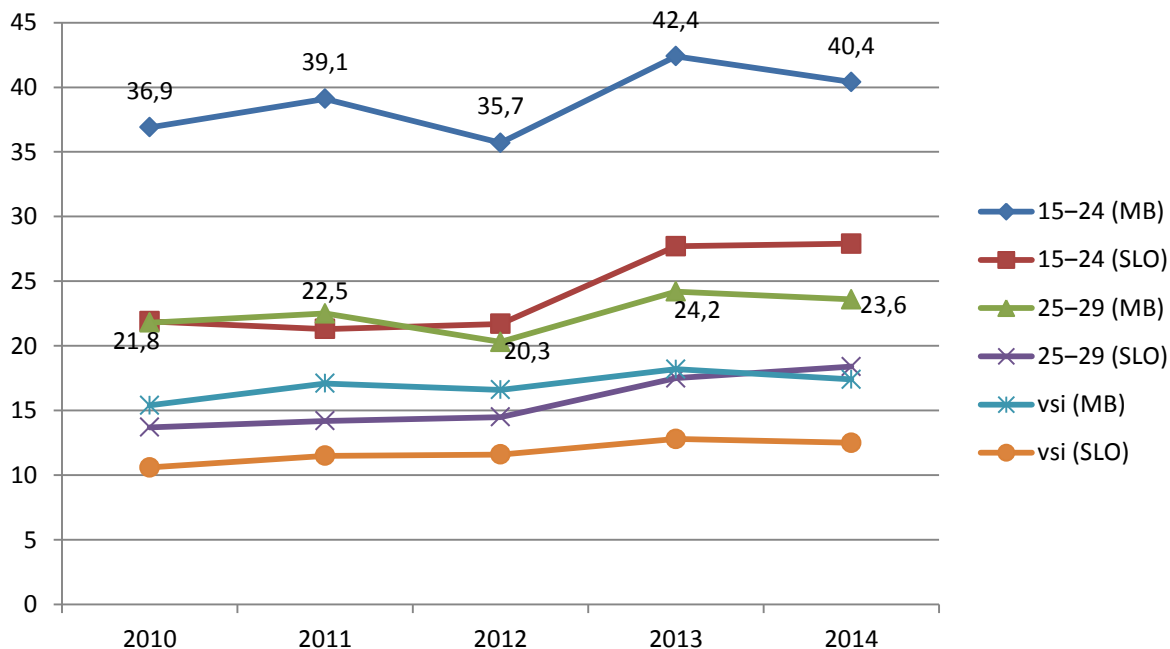
Grafikon 3: Število registrirano brezposelnih mladih po starostnih skupinah, Maribor, 2010–2014*

Vir: SURS

*V vseh letih so prikazani podatki za mesec avgust.

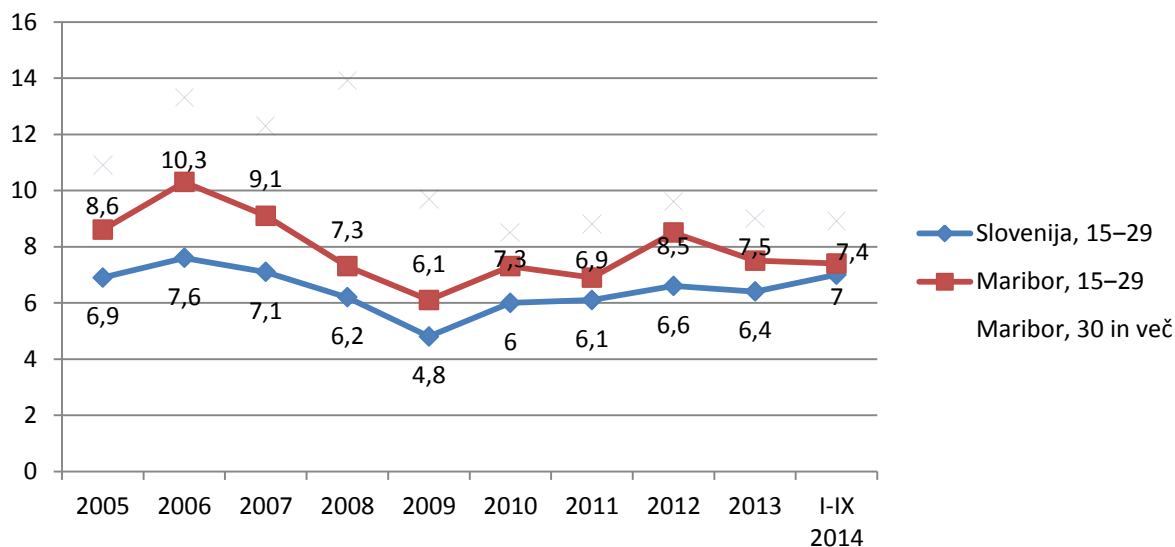
Grafikon 4: Stopnja registrirane brezposelnosti po starostnih skupinah, Slovenija in Maribor, 2010–2014*

Vir: SURS

*V vseh letih so prikazani podatki za mesec avgust.

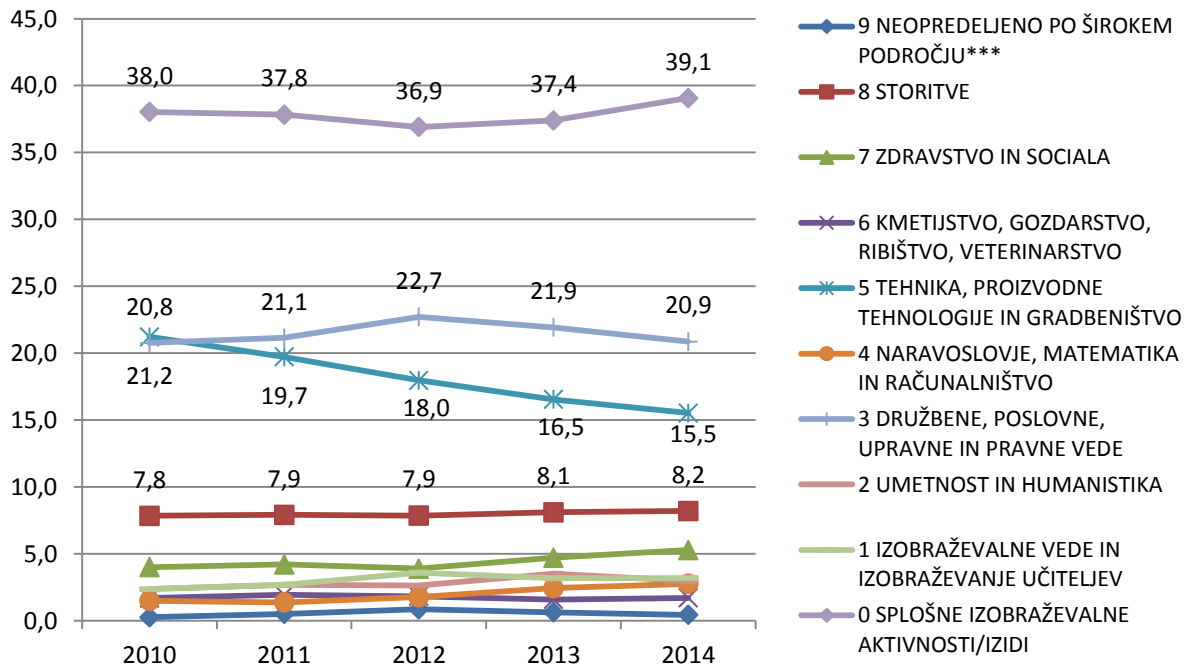
Grafikon 5: Povprečna doba trajanja brezposelnosti registrirano brezposelnih oseb*, v mesecih, Slovenija in Maribor, 2005–2014

Vir: ZRSZ

*Podatki o trajanju registrirane brezposelnosti oseb, ki so se v posameznem letu zaposlile.

Grafikon 6: Deleži registrirano brezposelnih mladih (15–29 let) po področju izobraževanja*, Maribor, 2010–2014**

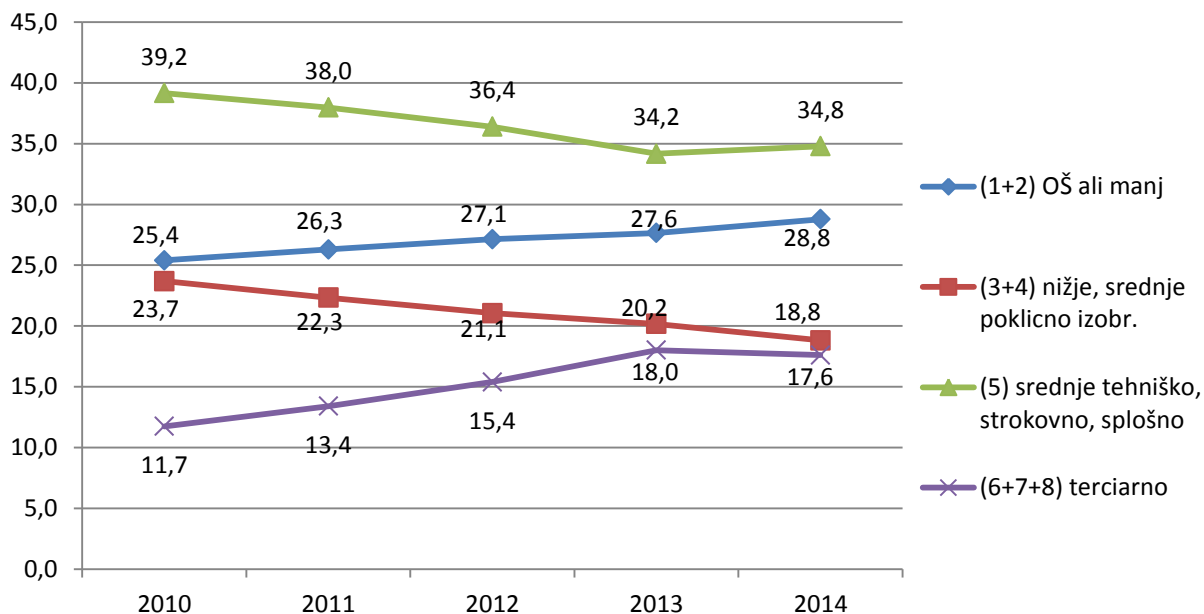
Vir: ZRSZ

* Klasius-P.

** Za leto 2014 se povprečje nanaša na obdobje od januarja do septembra.

*** Izobrazba ni bila razvrščena po Klasiusu-P.

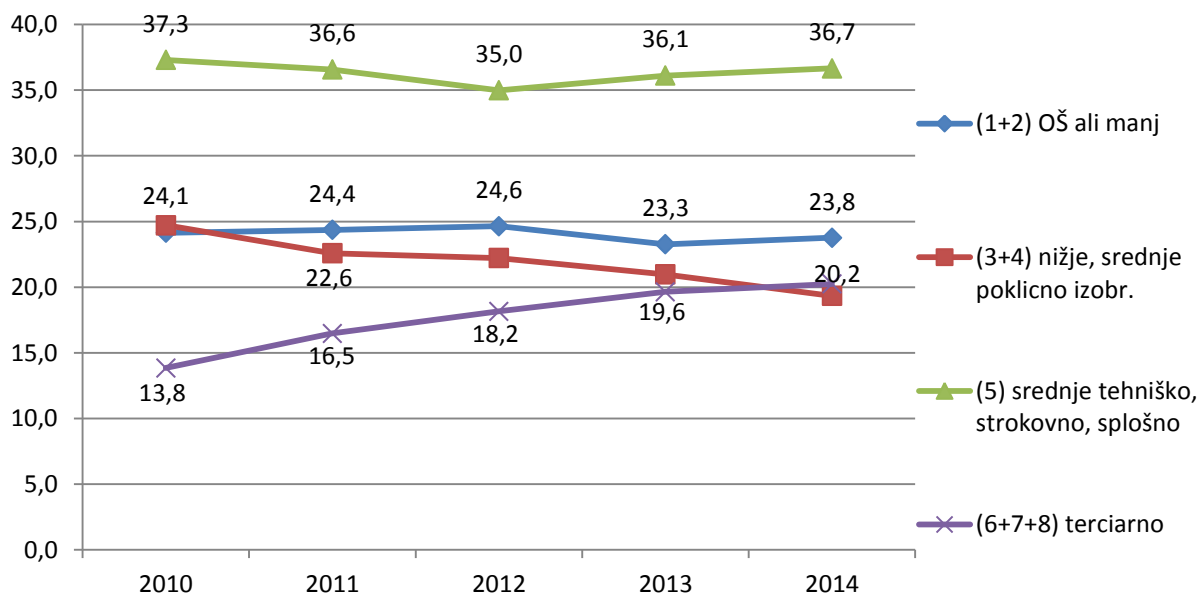
Grafikon 7: Deleži registrirano brezposelnih oseb, starih do 29 let,* po stopnji izobrazbe, letno povprečje, Maribor, 2010–2014

Vir: ZRSZ

*Podatki o trajanju registrirano brezposelnih mladih, ki so še v evidenci brezposelnih oseb (upoštevana stanja ob koncu obdobj).

Grafikon 8: Deleži registrirano brezposelnih oseb, starih do 29 let,* po stopnji izobrazbe, letno povprečje, Slovenija, 2010–2014

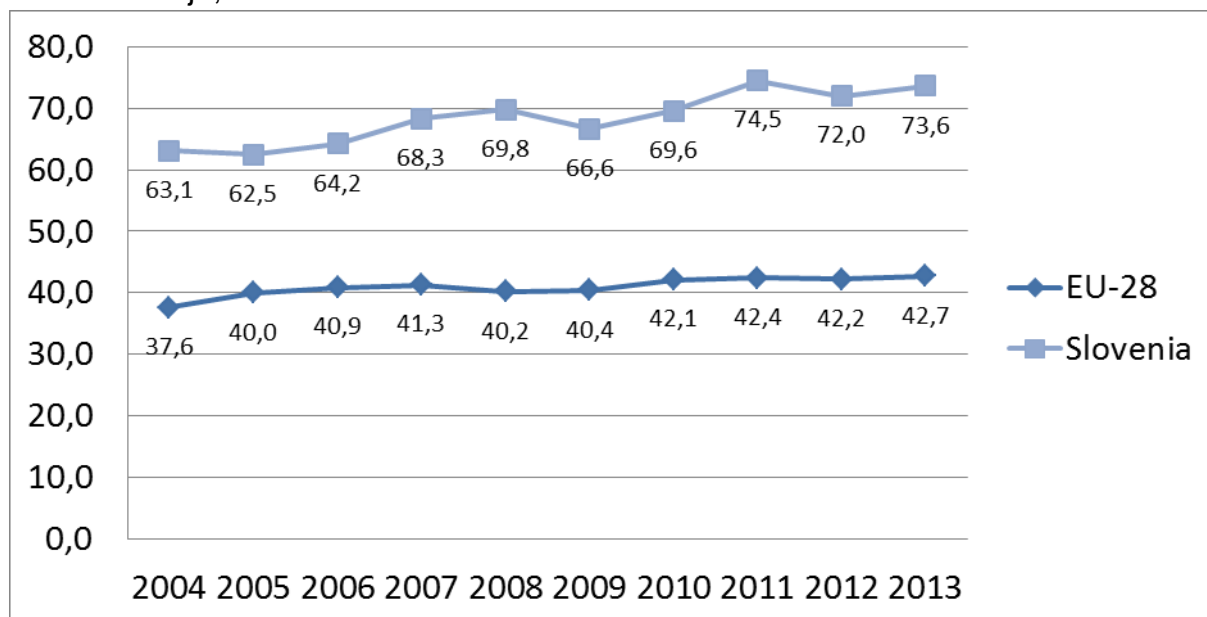

Vir: ZRSZ

*Podatki o trajanju registrirano brezposelnih mladih, ki so še v evidenci brezposelnih oseb (upoštevana stanja ob koncu obdobj).

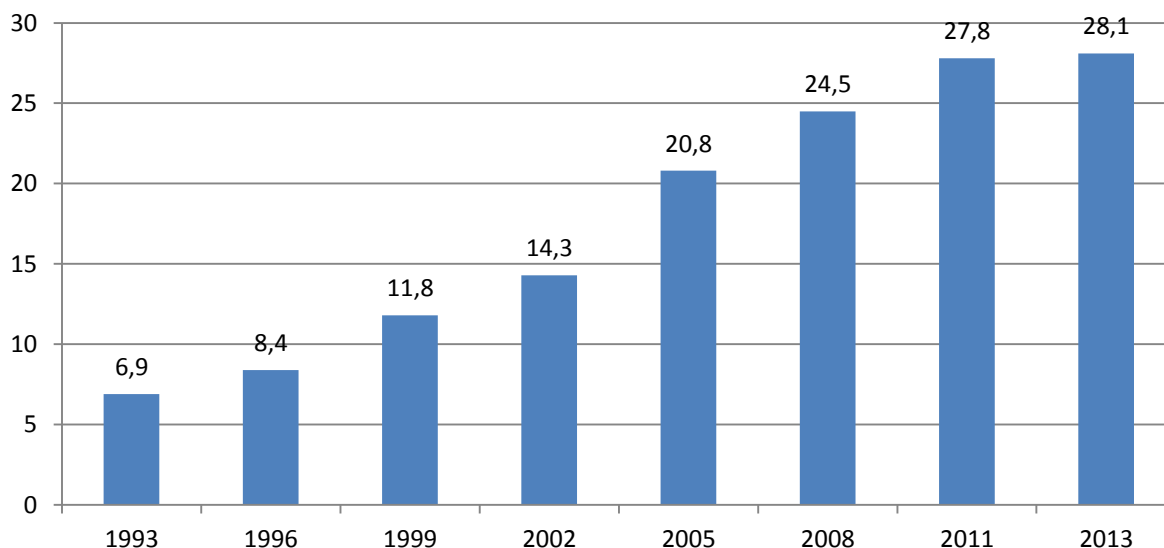
MLADI IN FLEKSIBILNE OBLIKE ZAPOSILITEV

Grafikon 9: Deleži začasnih zaposlitev med vsemi oblikami zaposlitev, 15–24 let, EU-28 in Slovenija, 2004–2013

Vir: SURS

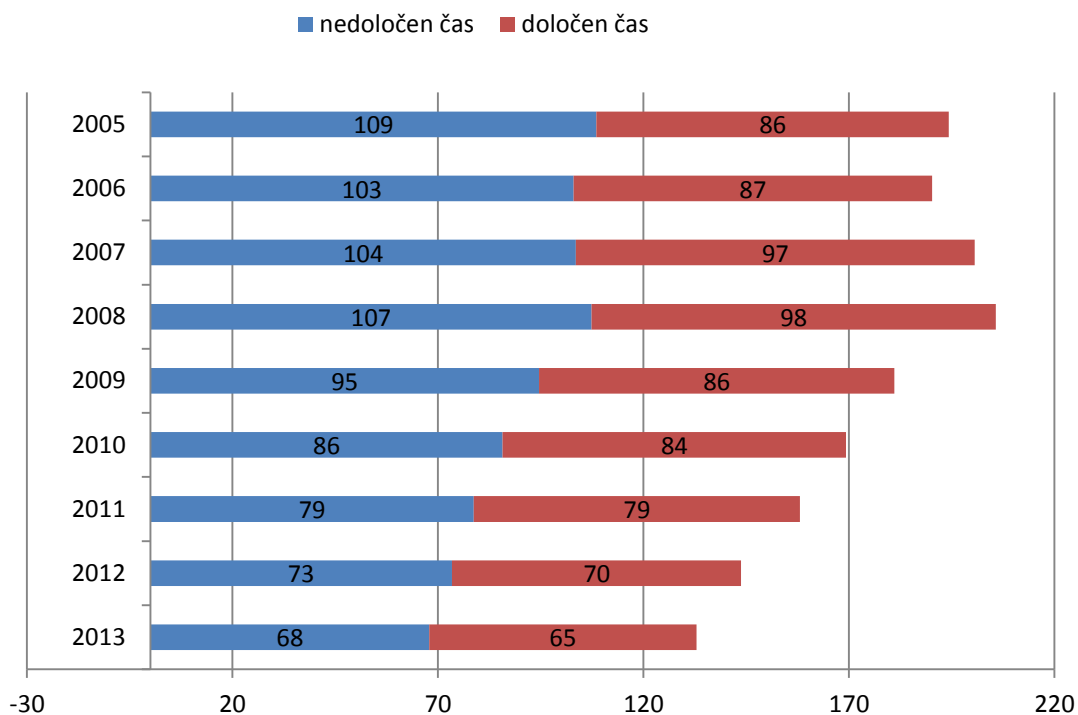
Grafikon 10: Deleži visoko fleksibilnih oblik zaposlitve* med vsemi zaposlitvami, 15–29 let, Slovenija, 1993–2013

Vir: SURS

* Visoko fleksibilne oblike zaposlitve: študentsko delo, avtorske pogodbe, delo preko javnih del, delo brez pogodbe ...

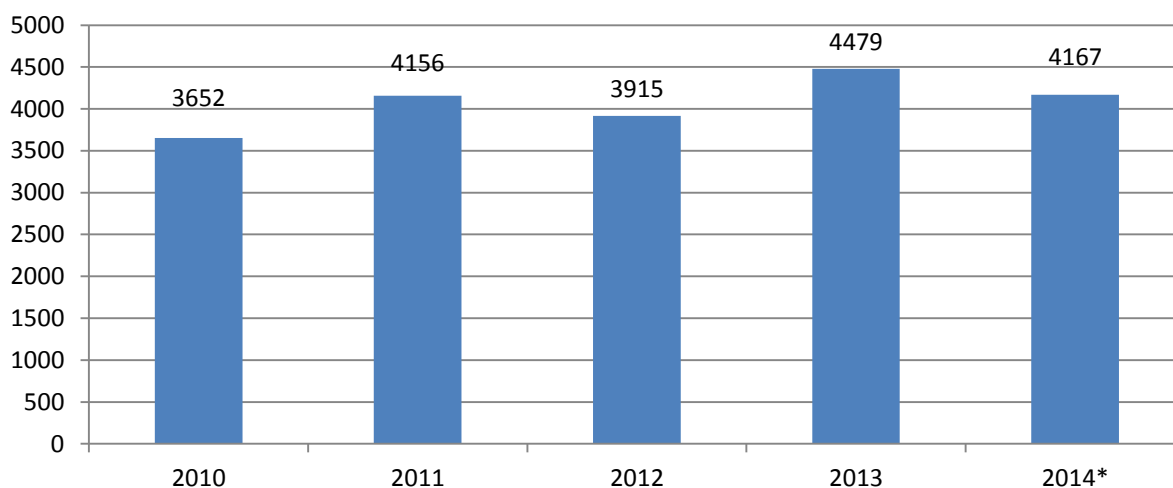
Grafikon 11: Število (v 1.000) zaposlenih mladih (15–29 let) glede na stalnost zaposlitve, Slovenija, 2005–2013

Vir: SURS

NOVE ZAPOSLOTITVE

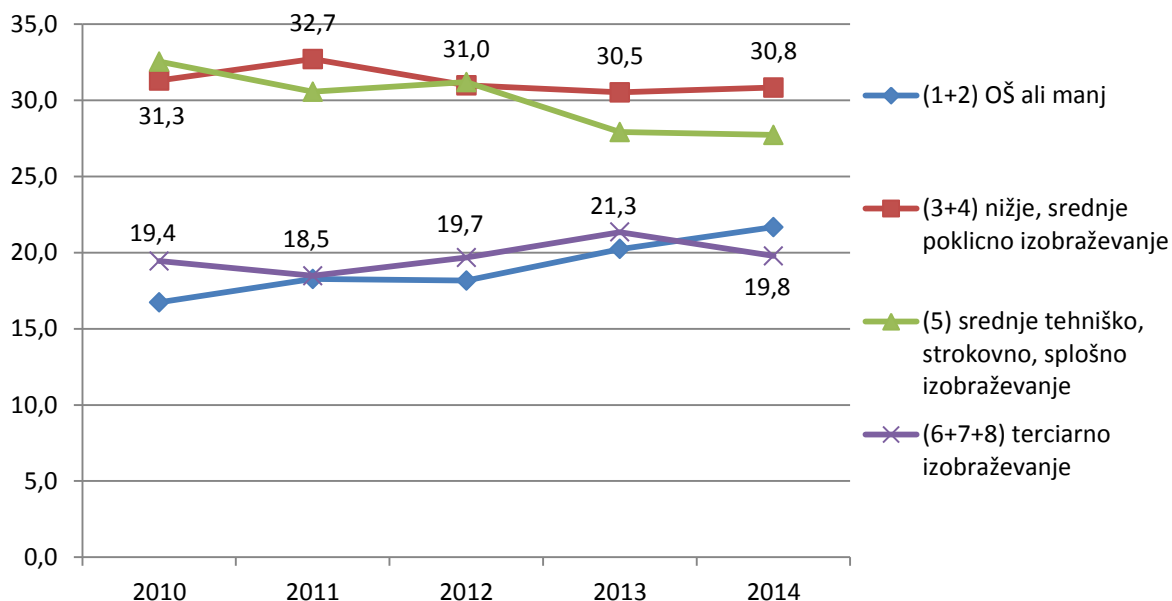
Grafikon 12: Število novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014

Vir: ZRSZ

* Za leto 2014 so prikazani podatki za obdobje od januarja do septembra.

Grafikon 13: Deleži novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb* po stopnji izobrazbe, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014**

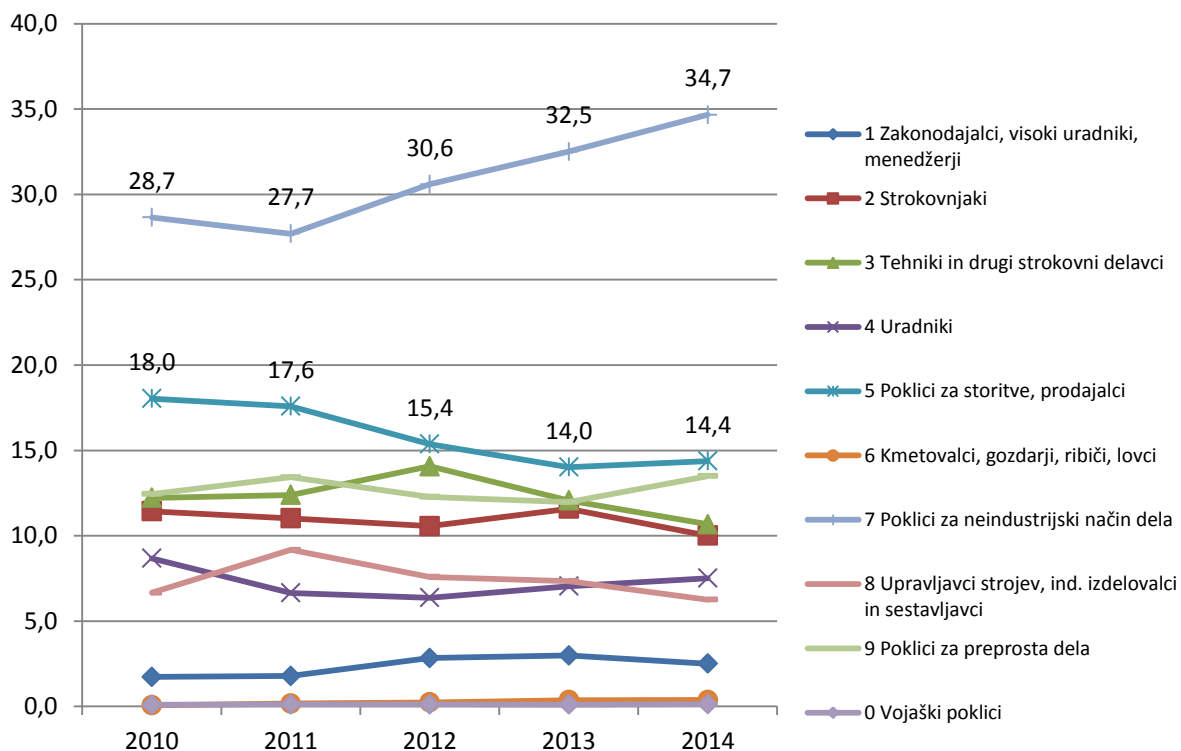

Vir: ZRSZ

* Zajeti so podatki o odlivu registrirano brezposelnih oseb v zaposlitev iz evidence ZRSZ.

** Za leto 2014 so prikazani podatki za obdobje od januarja do septembra.

Grafikon 14: Deleži novih zaposlitev registrirano brezposelnih oseb* po poklicnih skupinah, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2014**

Vir: ZRSZ

* Zajeti so podatki o odlivu registrirano brezposelnih oseb v zaposlitev iz evidence ZRSZ.

** Za leto 2014 so prikazani podatki za obdobje od januarja do septembra.

Tabela 5: Dvajset najpogostejših poklicev, za katere so delodajalci s področja Podravja v letu 2014 napovedali zaposlitve v naslednjih šestih mesecih (nove zaposlitve ali nadomeščanja odsotnih delavcev)

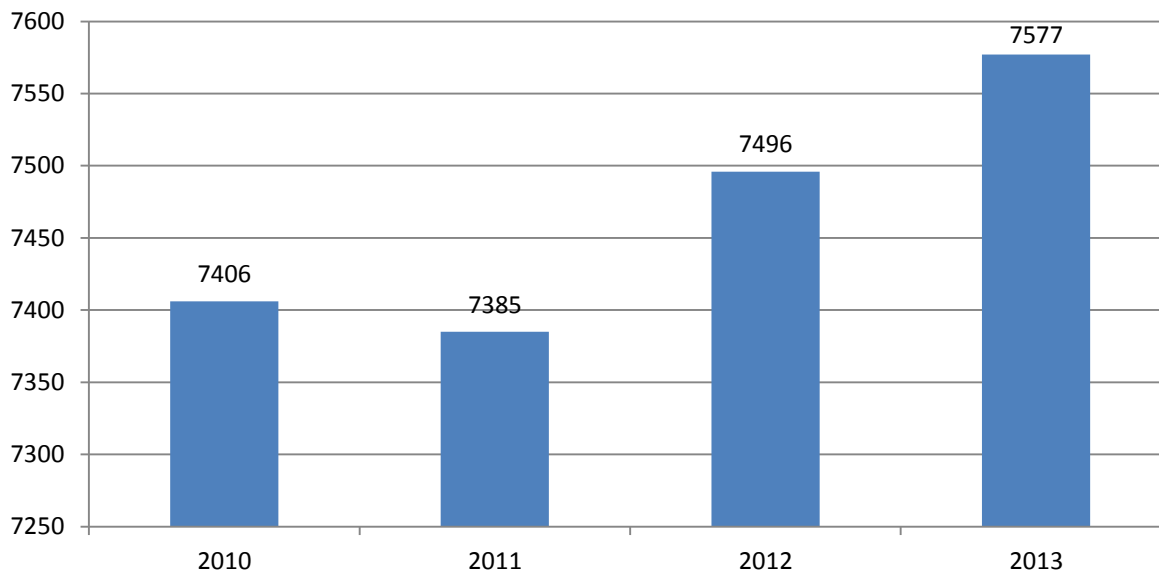
Poklici	Število predvidenih zaposlitev
Varilci ipd.	187
Orodjarji ipd.	125
Prodajalci	83
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	71
Elektroinštalaterji	65
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	58
Pripravljalci in monterji kovinskih konstrukcij	55
Zobozdravniki	50
Zidarji ipd.	32
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki ipd. v uradih, hotelih in drugih ustanovah	29
Upravljalci strojev za proizvodnjo papirnih izdelkov	25
Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah	25
Tehniki za strojništvo ipd.	25
Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih	24
Mehaniki in serviserji kmetijskih, industrijskih in drugih strojev	22
Drugi delavci za preprosta dela	19
Vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok	19
Komercialni zastopniki za prodajo ipd.	19
Bolničarji negovalci v zavodih	18
Varnostniki	16

Vir: ZRSZ

IZOBRAŽEVANJE

OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

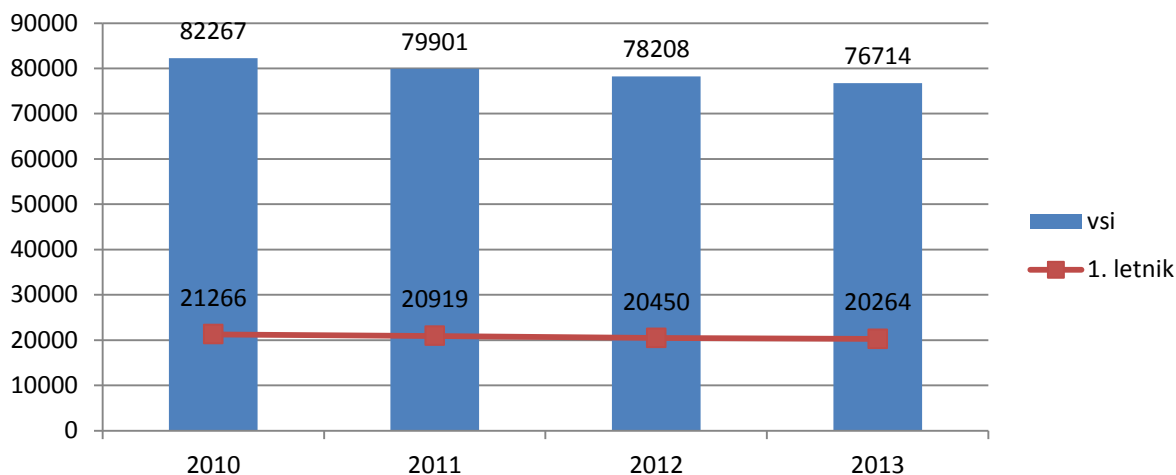
Grafikon 15: Število učencev v osnovnih šolah, Maribor, 2010–2013

Vir. SURS

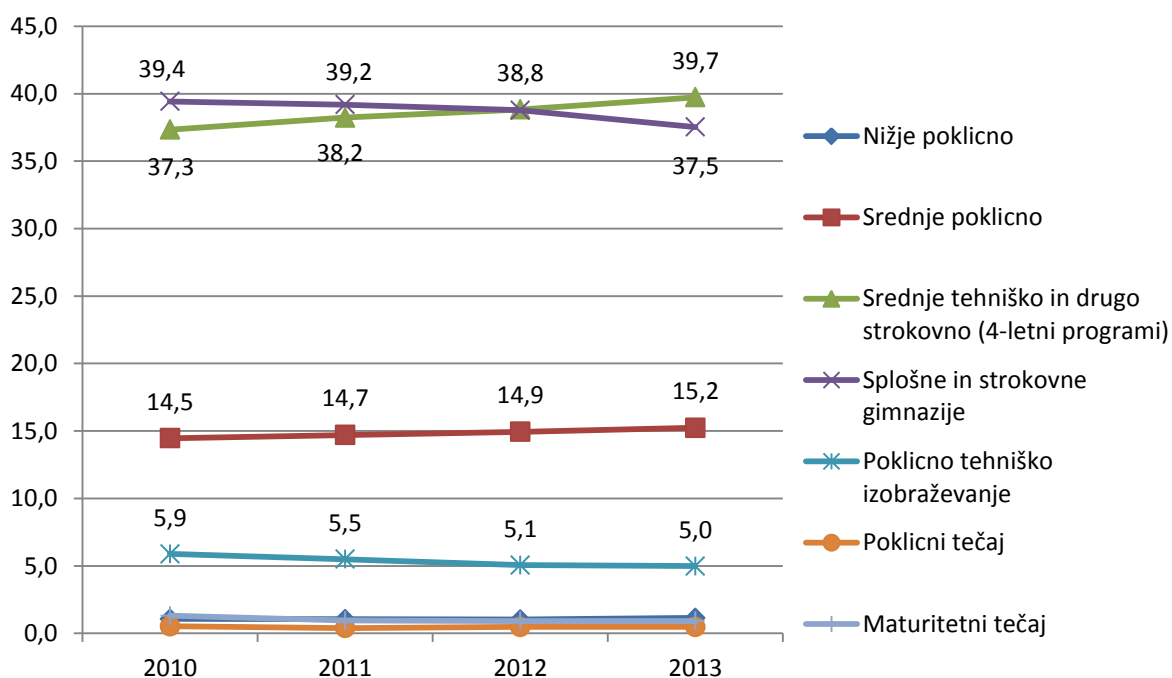
SREDNJEŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

Grafikon 16: Število dijakov v srednjih šolah, vsi dijaki in 1. letnik, Slovenija, 2010–2013

Vir: SURS

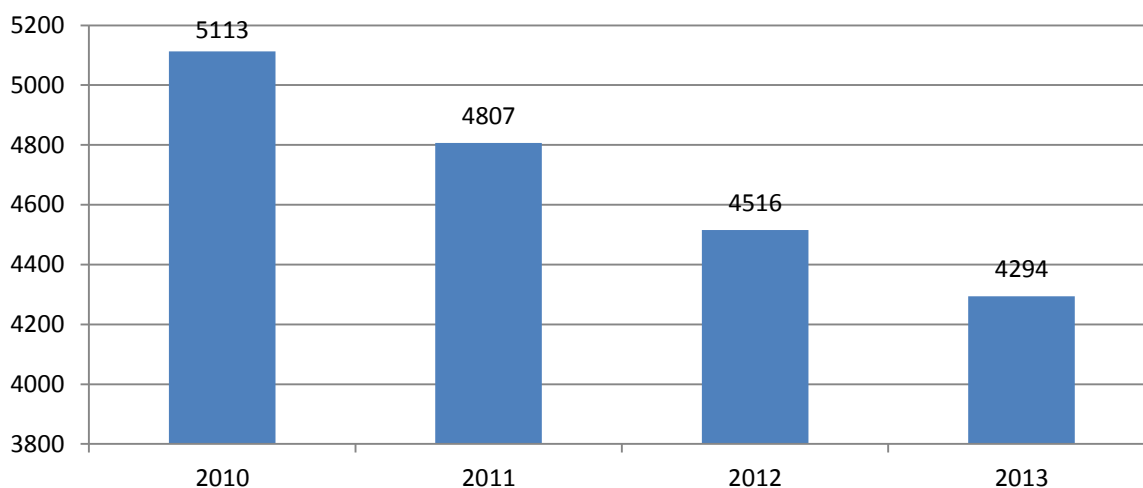
Grafikon 17: Deleži dijakov srednjih šol po vrsti izobraževanja, Slovenija, 2010–2013

Vir: SURS

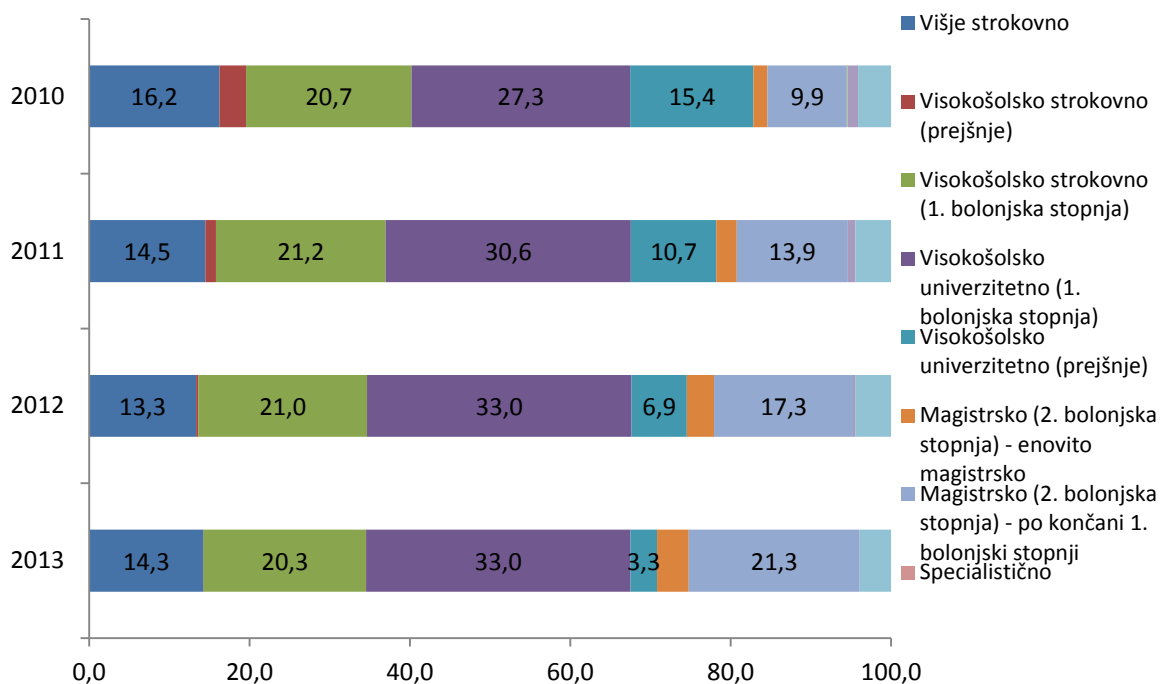
TERCIARNO IZOBRAŽEVANJE

Grafikon 18: Število študentov, Maribor, 2010–2013

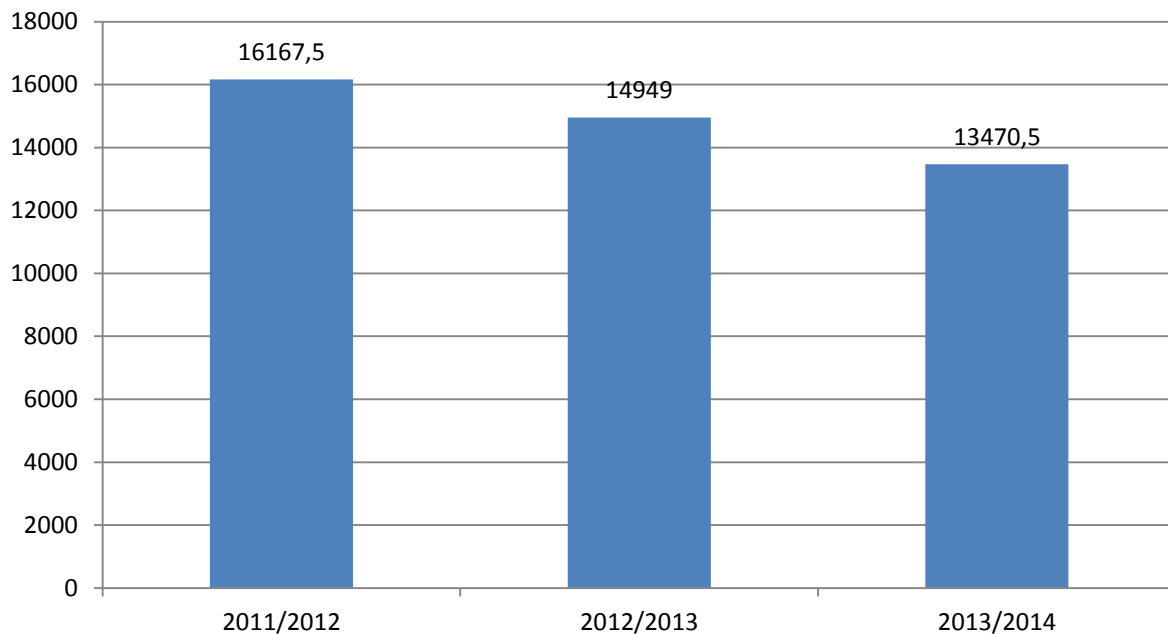
Vir: SURS

Grafikon 19: Deleži študentov po vrsti izobraževanja, Maribor, 2010–2013

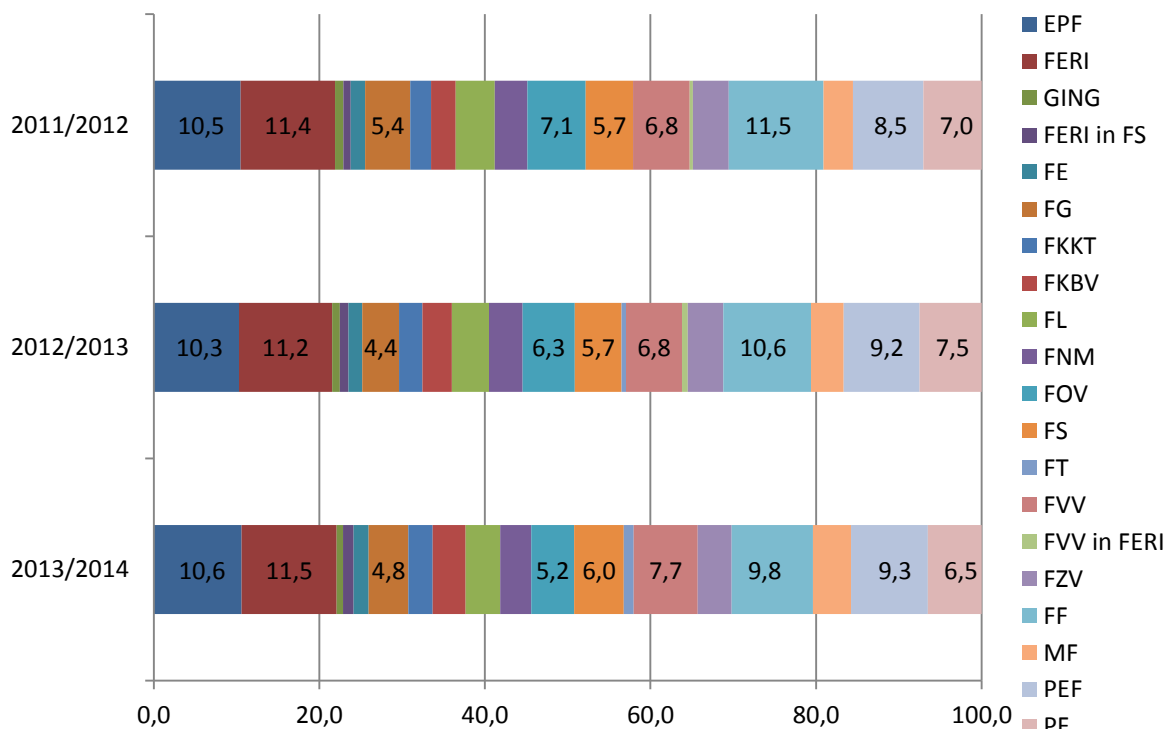
Vir: SURS

Grafikon 20: Število vpisanih študentov na redni in izredni način študija na visokošolske zavode Univerze v Mariboru, študijska leta 2011/12–2013/14

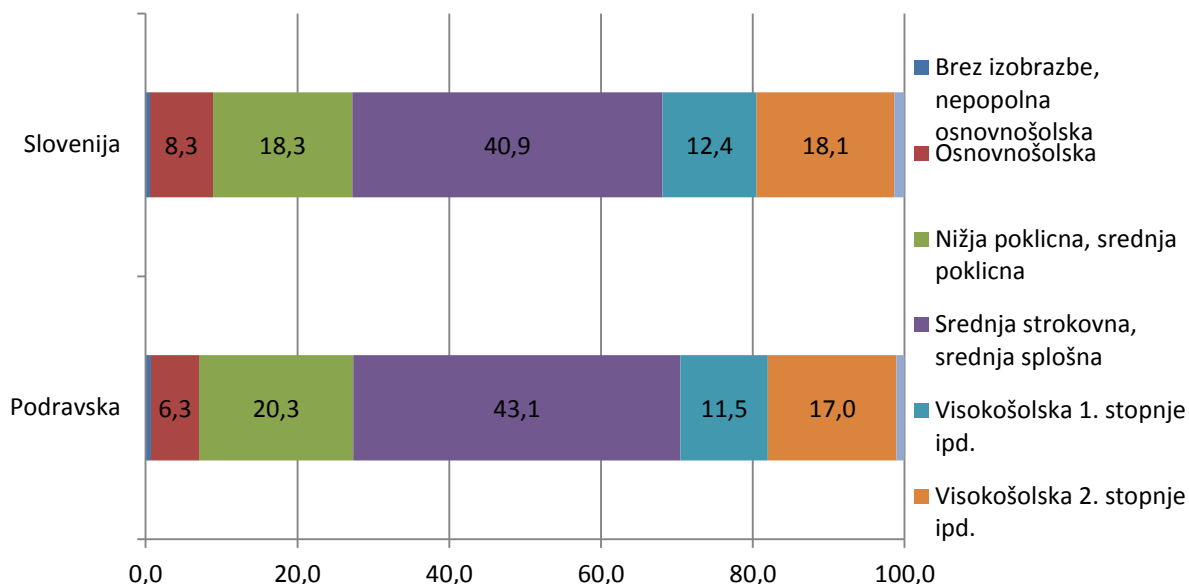
Vir: Visokošolska prijavno-informacijska služba Univerze v Mariboru (2013)

Grafikon 21: Deleži vpisanih študentov na univerzitetne in visokošolske strokovne študijske programe Univerze v Mariboru, 2010–2014

Vir: Visokošolska prijavno-informacijska služba Univerze v Mariboru (2013)

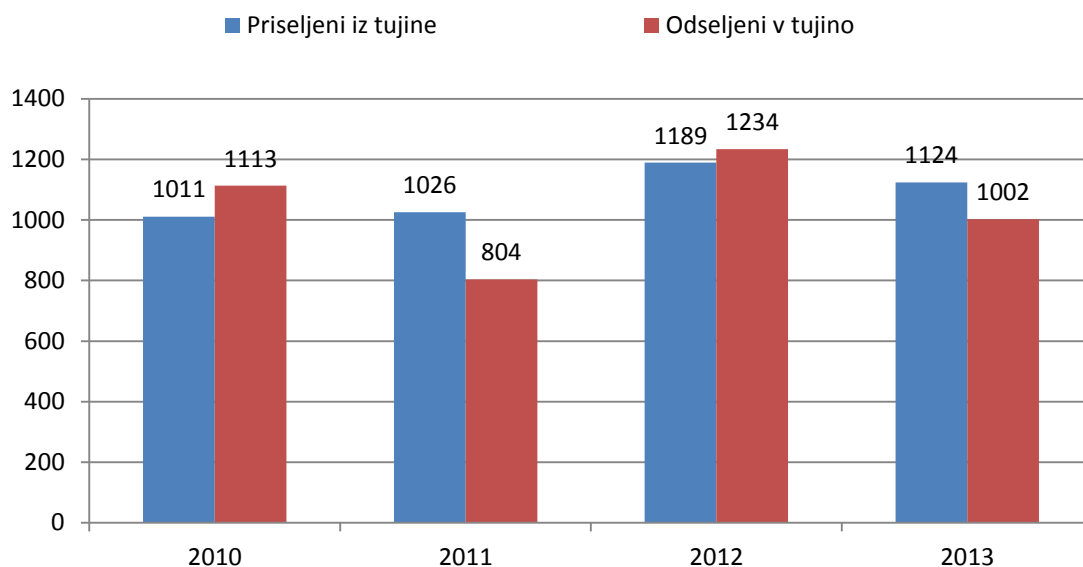
Grafikon 22: Izobrazbena struktura starostne skupine 25–34 let, v deležih, Slovenija in Podravska regija, 2013

Vir: SURS

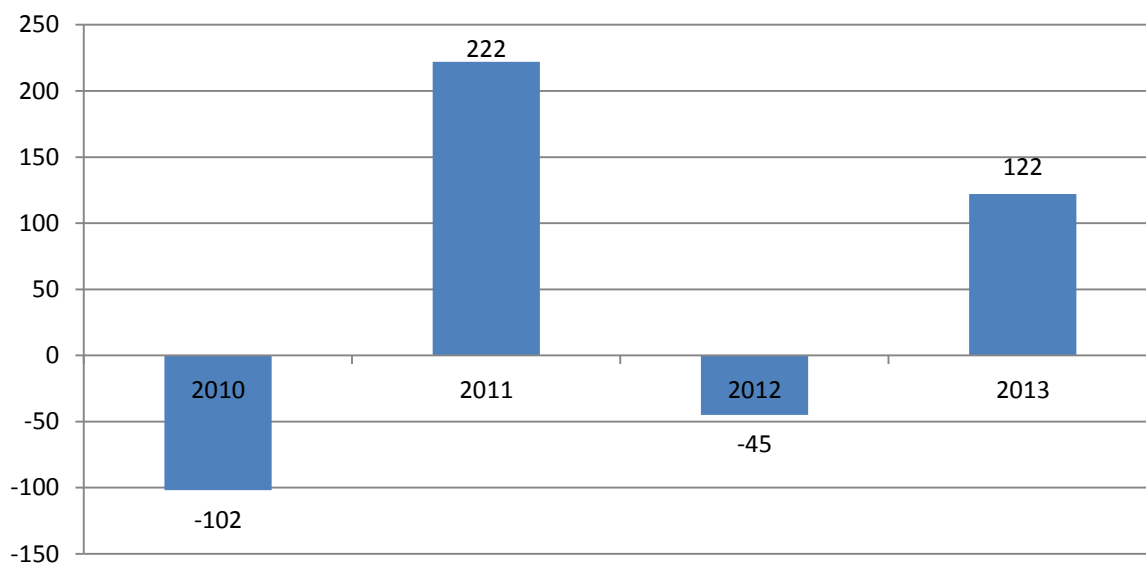
MOBILNOST

Grafikon 23: Selitveno gibanje, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013

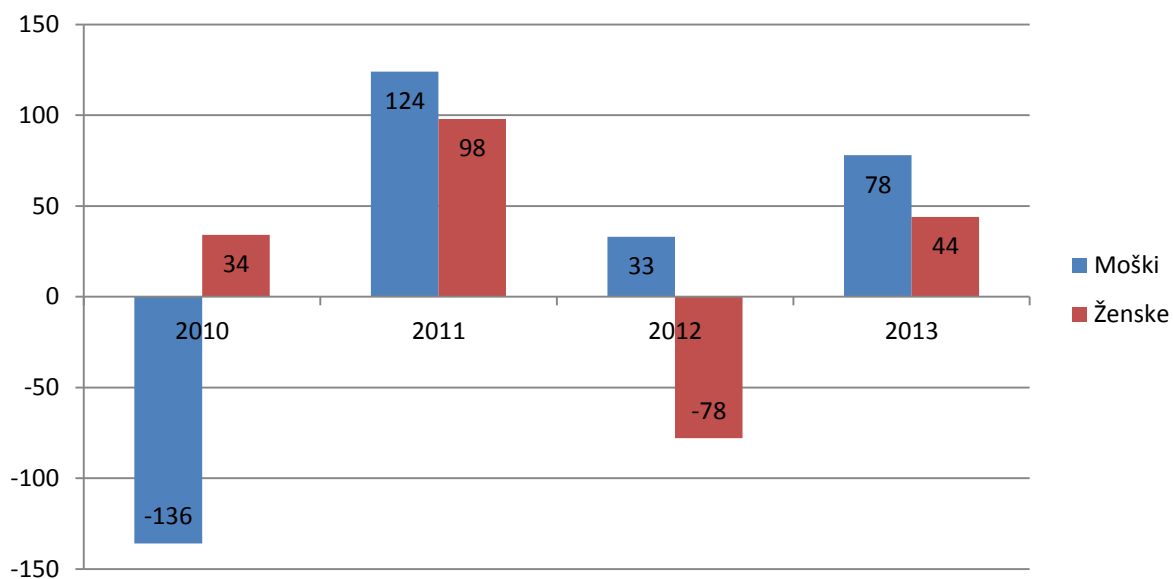
Vir: SURS

Grafikon 24: Selitveni prirast s tujino, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013

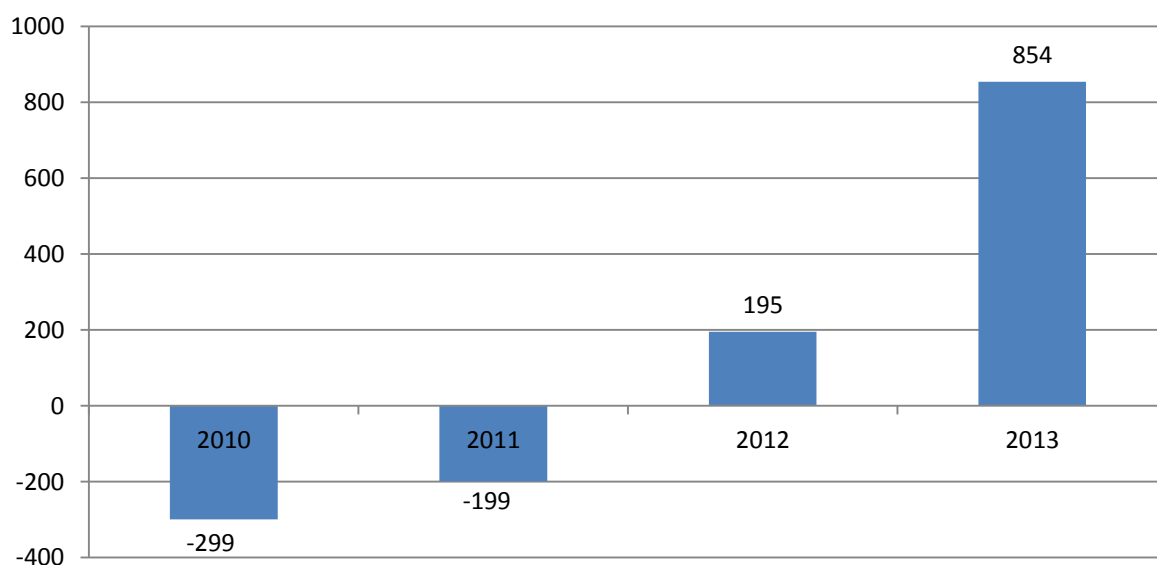
Vir: SURS

Grafikon 25: Selitveni prirast s tujino po spolu, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013

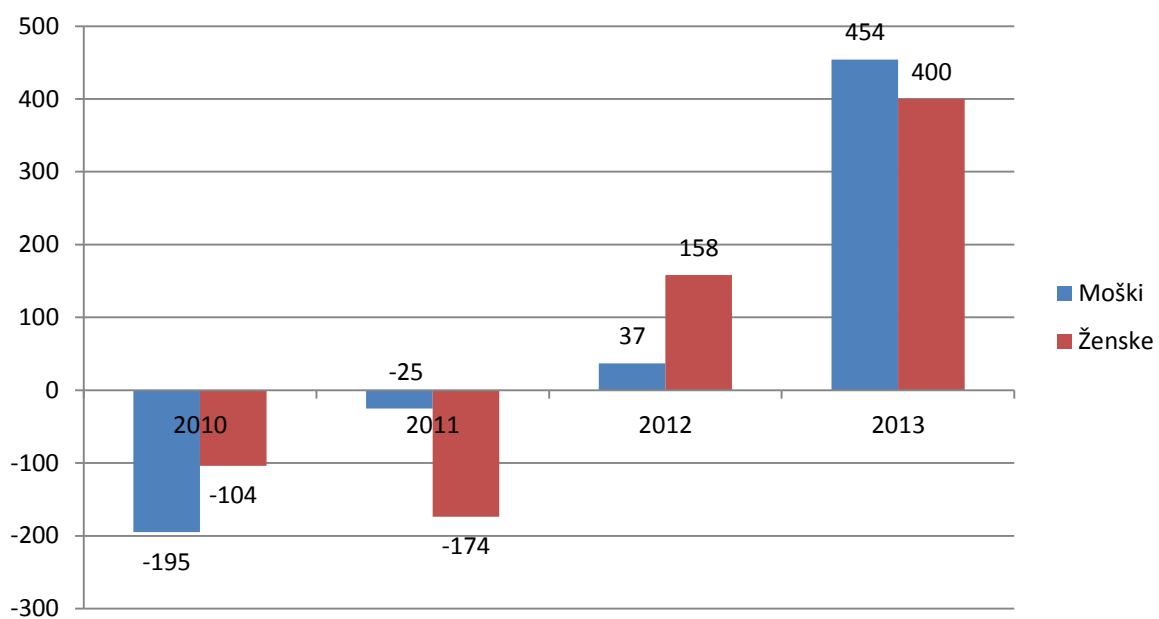
Vir: SURS

Grafikon 26: Selitveni prirast med občinami, vse starostne skupine, Maribor, 2010–2013

Vir: SURS

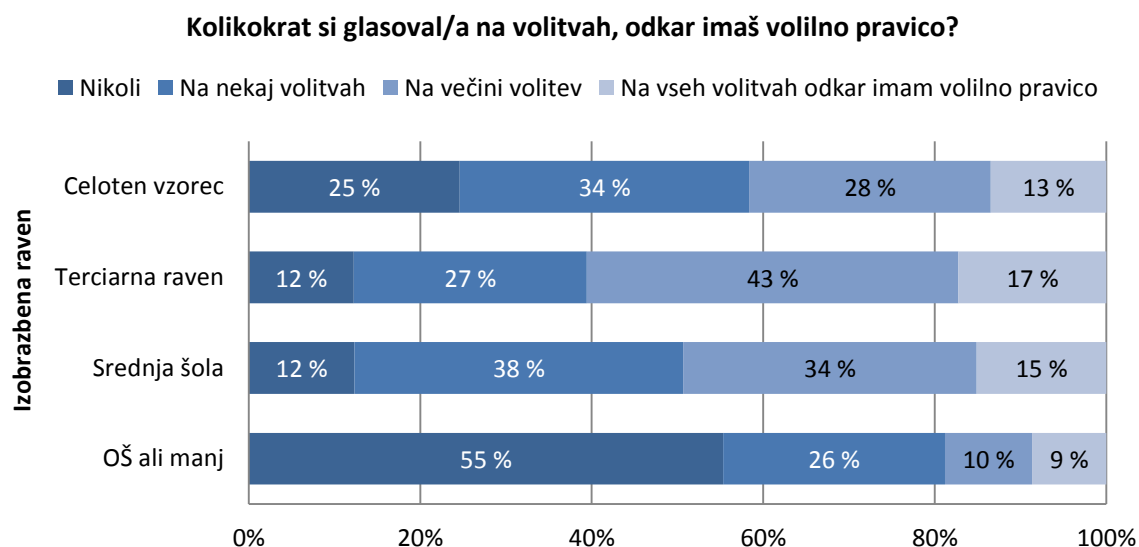
Grafikon 27: Selitveni prirast med občinami po spolu, Maribor, 2010–2013

Vir. SURS

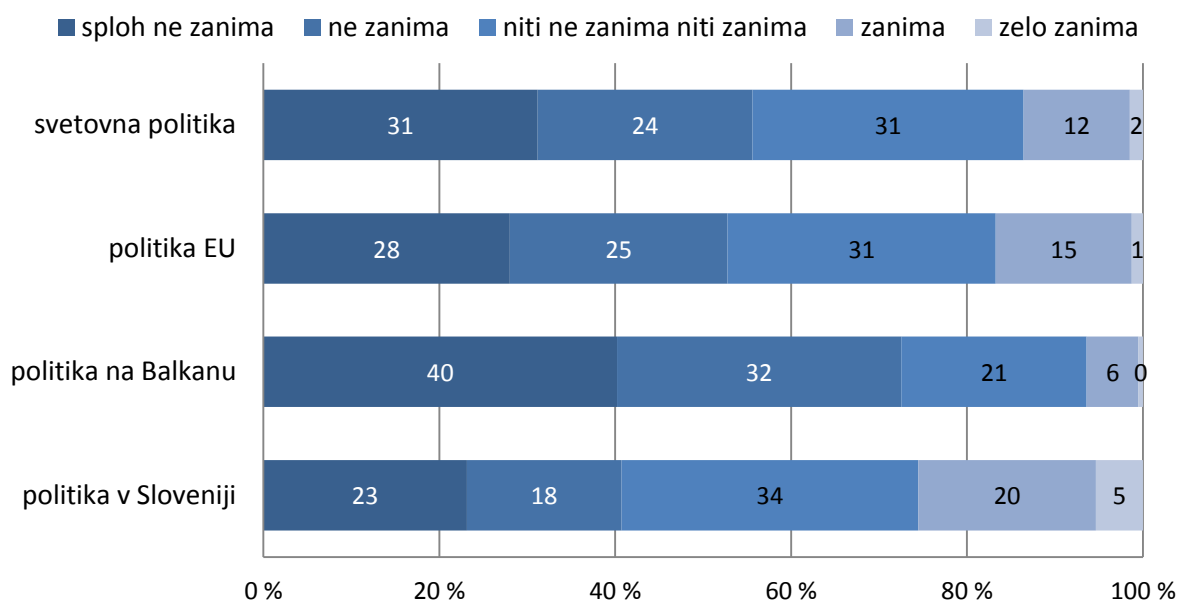
POLITIČNA PARTICIPACIJA

Grafikon 28: Pogostost udeležbe slovenske mladine (18–27 let) na volitvah glede na raven izobrazbe

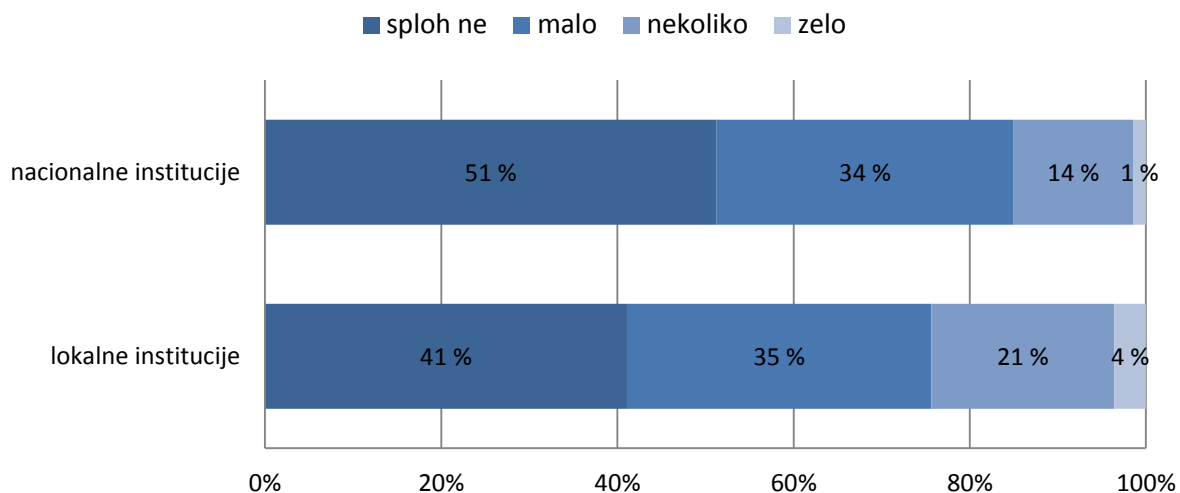
Vir: CEPYUS-FES Slovenian Youth Study 2013 (2014)

Grafikon 29: Zanimanje slovenske mladine (16–27 let) za različne vrste politike

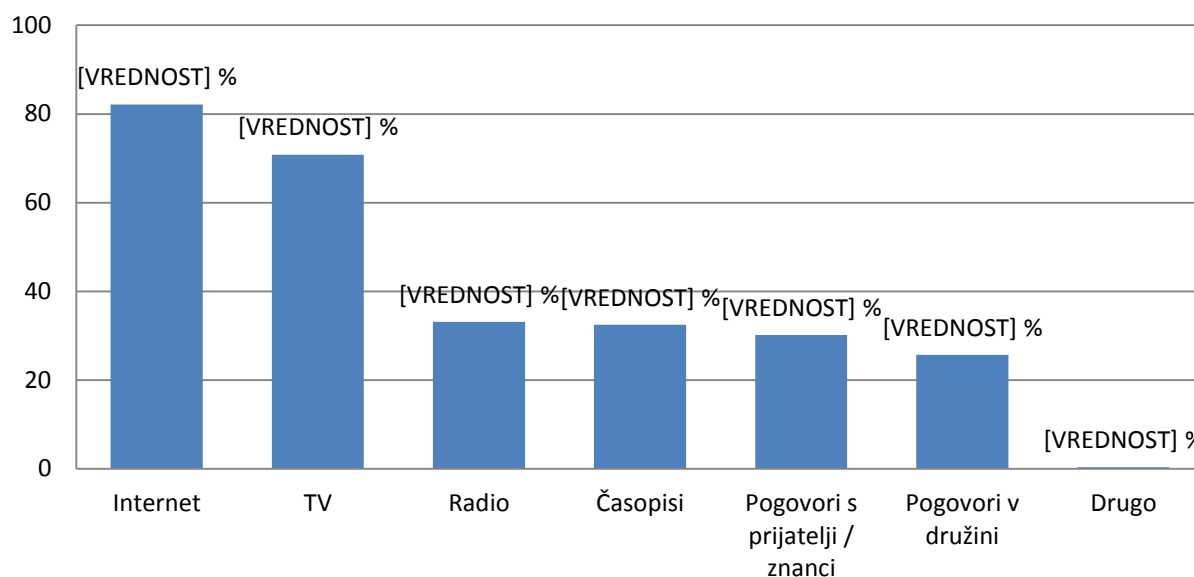
Vir: CEPYUS-FES Slovenian Youth Study 2013 (2014)

Grafikon 30: Samoocena slovenske mladine (16–27 let) o njihovem vplivu na nacionalne in lokalne institucije

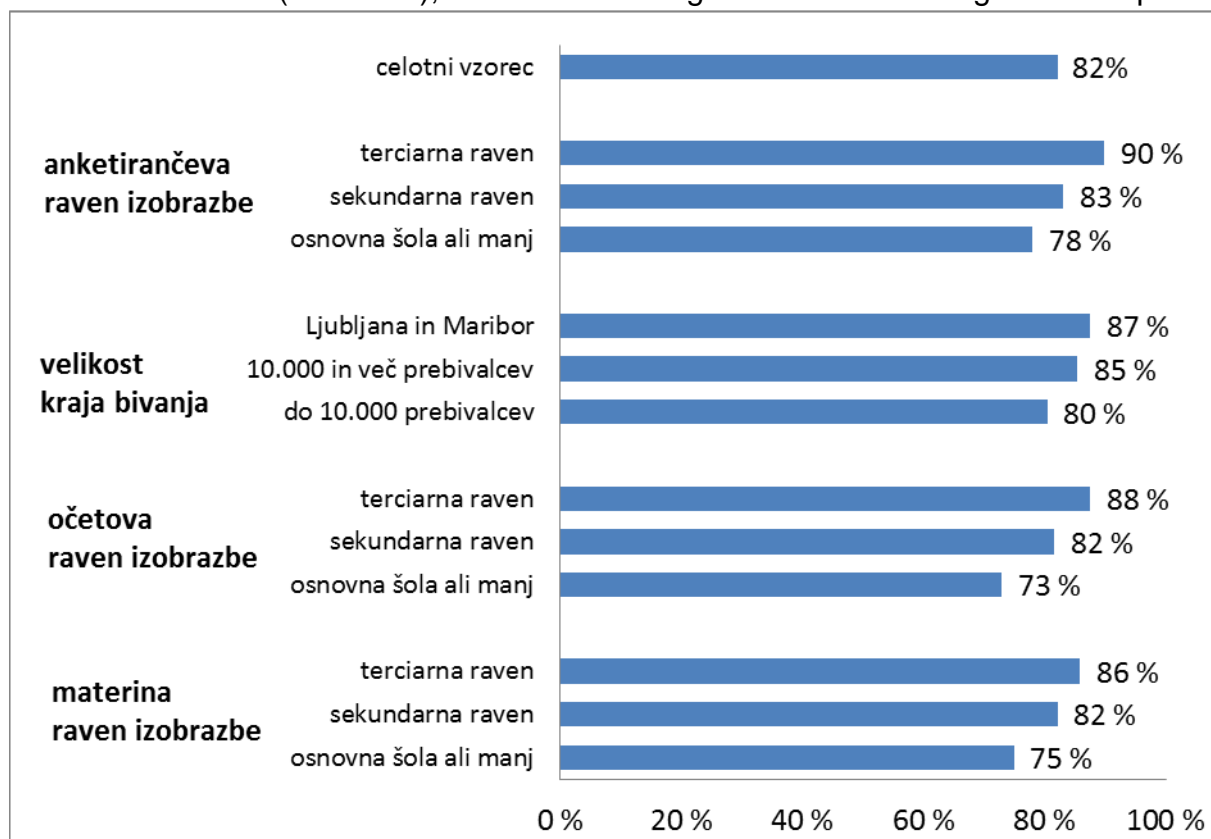
Vir: CEPYUS-FES Slovenian Youth Study 2013 (2014)

Grafikon 31: Uporaba različnih vrst medijev kot vira informacij o političnih dogodkih med slovensko mladino (16–27 let)

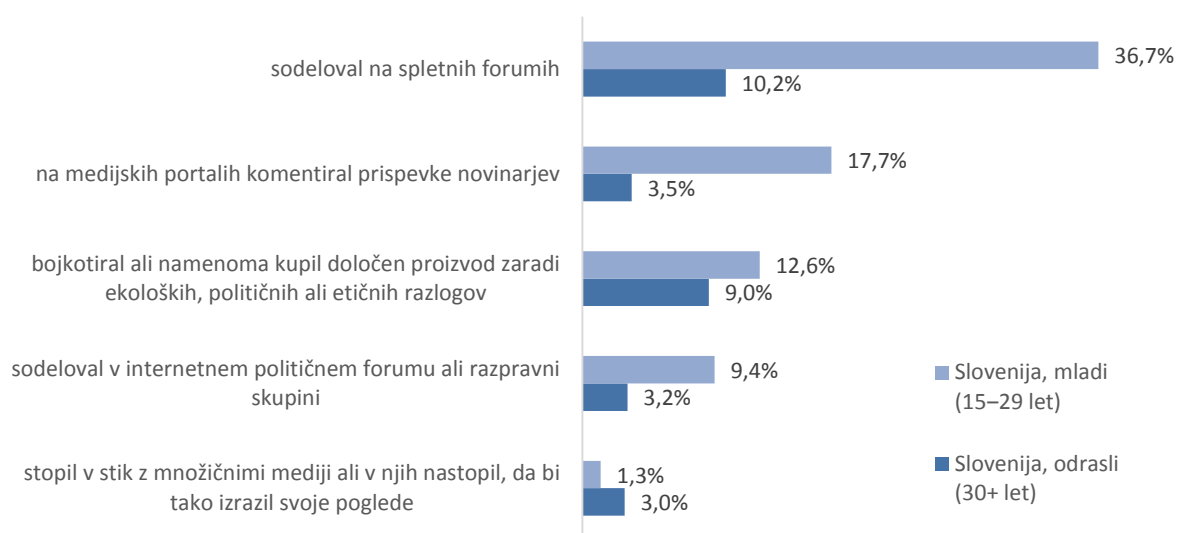
Vir: CEPYUS-FES Slovenian Youth Study 2013 (2014)

Grafikon 32: Uporaba interneta kot vira informacij o trenutnih političnih dogodkih med slovensko mladino (16–27 let), celotni vzorec in glede na sociodemografske skupine

Vir: CEPYUS-FES Slovenian Youth Study 2013 (2014)

Grafikon 33: Individualizirane oblike politične participacije, Slovenija

Vir: SJM091 (Mladina 2010 (2011))

SEZNAM UPORABLJENE LITARATURE:

1. Flere, S., Klanjšek, R., Lavrič, M., Kirbiš, A., Tavčar Krajnc, M., Divjak, M., Boroja, T., Zagorc, B., Naterer, A. (2014). *Slovenian youth 2013: Living in times of disillusionment, risk and precarity*. Maribor: Centre for the Study of Post-Yugoslav Societies (CEPYUS), University of Maribor; Zagreb: Friedrich-Ebert-Stiftung.
2. Lavrič, M., Flere, S., Tavčar Krajnc, M., Klanjšek, R., Musila, B., Naterer, A., Kirbiš, A., Divjak, M., Lešek, P. (2011): *Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino; Maribor: Aristej.
3. SURS, podatkovna baza SI-STAT; <http://pxweb.stat.si/pxweb/dialog/statfile2.asp>, (25. oktober 2014).
4. Visokošolska prijavno-informacijska služba Univerze v Mariboru. (2013). *Analiza prijave in vpisa v dodiplomske in podiplomske študijske programe na UM (za študijsko leto 2013/2014)*. Maribor: Univerza v Mariboru.
5. ZRSZ – Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, http://www.ess.gov.si/trg_dela/publicistika/analize, (26. oktober 2014).
6. ZRSZ – Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. (2014). *Rezultati ankete Napovednik zaposlovanja 2014/1*. Dostopno na http://www.ess.gov.si/files/6185/Napovednik_zaposlovanja_2014_1.pdf. (24. oktober 2014).

PRILOGA ŠT. 5: REALIZACIJA CILJEV NA PODROČJU MLADINSKEGA SEKTORJA OD LETA 2010 DO LETA 2014

V 1. LPM v MOM za obdobje 2010–2012 je MOM zapisala strateške cilje, katerih namen so bili razvoj prednostnih področij vertikalne mladinske politike v MOM, povečanje udeležbe mladih v javnem življenju lokalne skupnosti, izboljšanje pogojev za izvajanje mladinskega dela v MOM in okrepitev mladinske politike v MOM. K doseganju teh ciljev se je MOM zavezala tudi leta 2010, ko je pridobila naziv EPM in leta 2012, ko je za obdobje štirih let pridobila certifikat Mladim prijazna občina.

REALIZACIJA CILJEV IN UKREPOV IZ 1. LOKALNEGA PROGRAMA MLADIH V MESTNI OBČINI MARIBOR ZA OBDOBJE 2010–2012

MOM je z [Javnim razpisom za sofinanciranje mladinskih dejavnosti v MOM za leto 2012](#) in [Javnim razpisom za sofinanciranje mladinskih dejavnosti za leto 2010 in/ali za obdobje 2010–2012](#) realizirala naslednje ukrepe:

- sofinanciranje priprave in izvedbe programov ter projektov iz izbranih prednostnih področij,
- sofinanciranje pilotnih programov in projektov na področju mladinskega sektorja,
- sofinanciranje priprave in izvedbe izobraževanj in usposabljanj za zaposlene, ki pripravljajo in izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte,
- sofinanciranje delovanja organizacij, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte, ter
- sofinanciranje programov in projektov s področja mladinskega sektorja (področja, ki ne sodijo med izbrana prednostna področja).

V letih 2011 in 2012 je bil izveden ukrep Izvedba letnega »dneva odprtih vrat« organizacij, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte.

Realiziran je bil tudi ukrep Priprava baze organizacij, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte v MOM (baza je javno objavljena na spletni strani MOM). Na spletni strani MOM je povezava do [Registra nevladnih organizacij v MOM](#), med katerimi so navedene tudi organizacije, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte v MOM.

Ukrep Vzpostavitev mehanizma za pomoč mladim in organizacijam, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte pri prijavi na lokalne, nacionalne in evropske razpise je bil realiziran z vzpostavitvijo spletne strani [nevladna.org](#), kjer Zavod PIP kot Regionalno stičišče nevladnih organizacij Podravja ponuja nevladnim organizacijam pomoč pri pripravi projektnih predlogov.

Ukrep Vključevanje mladih in organizacij, ki izvajajo mladinske programe, programe za mlade in projekte v dejavnosti projektov Evropska prestolnica kulture 2012 in Univerzijada 2013 je bil realiziran, vendar so zaradi ukinitve Univerzijade 2013 organizacije in mladi lahko sodelovali pri pripravi programov in projektov EPM Maribor 2013.

V letu 2010 bi se morala začeti priprava strategije razvoja za prednostno področje »prostovoljstvo med mladimi«. **Zavod za podporo civilnodružbenih iniciativ in multikulturno sodelovanje Pekarna Magdalenske mreže Maribor** je na pobudo

MOM v novembru 2010 pripravil izhodišča in smernice za pripravo Strategije razvoja prostovoljstva mladih v MOM za obdobje treh let (2011–2013). Z izvajanjem programa Prostovoljsko delo mladih »Dobim dam – občutim razliko!« je Mladinski informacijsko-svetovalni center Infopeka razvijal organizirano »Prostovoljsko delo mladih za mlade« in koordiniral mrežo lokalnih prostovoljskih organizacij »Prostovoljstvo v Mariboru«.

MOM je prav tako med leti 2010–2013 koordinirala mednarodni projekt City volunteers. Namen projekta sta bili promocija in popularizacija prostovoljstva na čezmejnem območju Slovenija–Hrvaška preko različnih aktivnosti, npr. z izmenjavami prostovoljcev, vzpostavitvami prostovoljskih pisarn, izvedbo analiz stanja na področju prostovoljstva in pripravo skupne strategije razvoja prostovoljstva na projektnem področju. MOM je tako tudi v okviru omenjenega projekta pridobila pomembne podatke o stanju in možnostih razvoja prostovoljstva. Eden izmed trajnejših ciljev projekta je bila tudi vzpostavljena Prostovoljska pisarna v Kulturnem Inkubatorju MKC Maribor, kjer vsako sredo predstavnica Slovenske filantropije, Združenja za promocijo prostovoljstva nudi pomoč lokalnim organizacijam pri izvajanju prostovoljskega dela.

Na področju mobilnosti mladih je MOM v 1. LPM v MOM za obdobje 2010–2012 zapisala ukrep Priprava strategije razvoja za prednostno področje »mobilnost mladih«. Od leta 2010 na ravni EU poteka pobuda Mladi in mobilnost, ki zajema celovite ukrepe v zvezi z izobraževanjem in zaposlovanjem mladih v EU. V MOM aktivnosti na področju mobilnosti, predvsem na področju mladinskega turizma, izvaja Popotniško združenje Slovenije. S spodbujanjem razvoja mreže mladinskih prenočišč in izvajanjem projektov aktivno spodbujajo vse vrste mobilnosti mladih. V letih 2011 in 2012 so si zadali kar nekaj ciljev, vendar opozarjajo, da je bilo to obdobje komaj dovolj za natančen pregled situacije in predloge rešitev.

CERTIFIKAT MLADIM PRIJAZNA OBČINA

Certifikat Mladim prijazna občina se s štiriletno veljavnostjo podeljuje lokalnim skupnostim, ki jih strokovna komisija prepozna kot mladim prijazne, ker uspešno izvajajo po vsaj en ukrep iz vseh prednostnih področij mladinske politike. MOM je z ustanovitvijo UKM leta 2008 sledila pobudam mladih, mladinskih organizacij, organizacij za mlade in mladinskega sveta lokalne skupnosti v mestu. Od ustanovitve urada so bili na področju mladine sprejeti akti, ki omogočajo ciljno usmerjeno in bolj sistematično delo, hkrati pa zagotavljajo sodelovanje mladih in njihovih predstavnikov z lokalno skupnostjo. Za uspešno delo je MOM leta 2012 prejela certifikat Mladim prijazna občina.

MOM je v letih 2010 in 2012 uspešno realizirala ukrepe na naslednjih prednostnih področjih:

- **Načrtno obravnavanje področja mladinskega sektorja** – ki ga je MOM v letih 2010–2012 izvajala na podlagi sprejetih aktov in dokumentov: Odlok o mladini v MOM (MUV, št. 31/08), Pravilnik o sofinanciranju mladinskih dejavnosti v MOM (MUV, št. 16/09), Pravilnik o podeljevanju statusa organizaciji, ki izvaja dejavnost za mlade (MUV, št. 31/09) in 1. LPM v MOM za obdobje 2010–2012.
- **Participacija mladih** – v letih 2010–2012 so v MOM na področju participacije mladih delovali MMSM, Komisija za mladinska vprašanja in Odbor za mladino.

- **Organiziranje mladih** – MOM je v letih 2010–2012 zagotavljala finančno podporo mladinskim organizacijam, organizacijam za mlade in mladinskemu svetu lokalne skupnosti preko razpisnega sofinanciranja (možnost prijave projektov in/ali programov) ali stalnih sredstev v občinskem proračunu, sofinancirala usposabljanje kadrov, zagotavljala prostore, namenjene delovanju organizacij, in nudila finančno podporo javnemu zavodu, ki deluje na področju mladine v občini (MKC Maribor).
- **Informiranje mladih** – med leti 2010–2012 je MOM je zagotavljala (izvajala ali sofinancirala izvajanje) informacijske točke o možnostih izobraževanja/usposabljanja mladih (tudi v obliki spletne strani), učni mobilnosti mladih in skrbi za informiranje mladih o vseh zadevah, ki neposredno ali posredno vplivajo na življenje mladih v lokalni skupnosti.
- **Zaposlovanje mladih** – na tem področju je MOM v letih 2010–2012 zagotavljala možnosti opravljanja pripravništva v službah občinske uprave in drugih javnih institucijah v občinskem upravljanju, sofinancirala programe karijerne orientacije, načrtovanja in svetovanja na področju zaposlovanja mladih, sofinancirala programe informiranja, svetovanja, usposabljanja in mentorstva za samozaposlovanje in podjetništva mladih v lokalni skupnosti ter imela vzpostavljeno lokalno partnerstvo za spodbujanje zaposlovanja mladih na lokalnem trgu dela.
- **Izobraževanje mladih** – za področje izobraževanja mladih je MOM v letih 2010–2012 razpisala štipendije za mlade, sofinancirala kadrovske štipendije za deficitarne poklice in razpisala denarne spodbude učencem, dijakom in študentom v lokalni skupnosti, ki so dosegli dobre učne rezultate in izjemne uspehe pri različnih obšolskih dejavnostih.
- **Stanovanjska politika** – v MOM je ustanovljen stanovanjski sklad; MOM je v letih 2010–2012 v razpisu za podelitev nepridobitnih najemniških stanovanj mlade uvrstila kot posebno kategorijo upravičencev in sprejela lokalni stanovanjski program, v katerem so bili mladi izpostavljena ciljna skupina.
- **Mobilnost mladih** – na tem področju je MOM v letih 2010–2012 podprla programe izobraževanj za uporabo koles, pospešila razvoj kolesarske kulture, pri urbanističnem načrtovanju in sistemih javnega prevoza pa je upoštevala potrebe mladih. Razvijala je prometno strategijo, ki spodbuja javni prevoz in aktivira večje število prebivalcev za uporabo koles, ter sofinancirala programe in projekte, ki so spodbujali mednarodno mobilnost mladih. MOM je sodelovala tudi s pobratenimi občinami/mesti in mlade vključila v program sodelovanja.

EVROPSKA PRESTOLNICA MLADIH MARIBOR 2013

Razvoj mladinskega sektorja in krepitev mladih, da postanejo proaktivni udeleženci pri oblikovanju in razvoju družbe, sta bila glavna strateška cilja tudi pri pripravi programa EPM Maribor 2013. Poslanstvo programa EPM Maribor 2013 sta bili izboljšanje kakovosti življenja in omogočanje večje vključenosti mladih v procese odločanja na lokalni ravni. MOM je omogočila organizacijam, da nadgradijo obstoječe programe in razvijejo nove, ki bodo s trajnostnimi učinki pripomogli k razvoju celotnega mladinskega sektorja. Po letu EPM Maribor 2013 je MOM nadaljevala z uresničevanjem zastavljenih ciljev in izvedla projekt 1. Festival Mladi Maribor, s katerim želi dolgoročno graditi Maribor kot mesto za mlade. V letu 2015 je bil festival z znamko Mladi Maribor predan javnemu zavodu MKC Maribor.

EPM Maribor 2013 je spodbudila razvoj novih idej in inovativnih projektov, aktivno udeležbo mladih v družbi in postavila zgled za nadaljnji razvoj mladinskih politik v drugih evropskih mestih.

V času EPM Maribor 2013 je MOM gostil številne dogodke, ki jih je organiziralo več kot 100 organizacij. Delavnice, posveti, informativni seminarji, okrogle mize in mednarodne konference so privabili številne mlade in strokovnjake s področja mladinskega sektorja. Pri pripravi in izvedbi projekta EPM Maribor 2013 je v organizacijah skupaj sodelovalo več kot 1.100 mladih v starostni skupini od 15 do 29 let. Prisotnost mladih je bila spremljana in zabeležena na posameznih dogodkih, ne pa na množičnih prireditvah, zato je težko izmeriti, ali je v vsaj eni izmed aktivnosti programa EPM Maribor 2013 sodelovalo 80 % mladih, kar je bil eden izmed določenih ciljev programa EPM Maribor 2013. Na razpisu je bilo izbranih 52 novih programov iz različnih tematskih področij.

Program EPM Maribor 2013 se je osredotočil predvsem na štiri tematska področja: mobilnost, zaposlitev, izobraževanje in stanovanjska problematika mladih:

- **Mobilnost:** Lokalna skupnost mora mladim ponuditi priložnosti za razvoj v domačem okolju. Zavedati pa se mora tudi pomena neformalne mobilnosti mladih med različnimi kraji znotraj države in izven državnih meja. Mladi so v času EPM Maribor 2013 preko treh programov mobilnosti spoznali MOM iz perspektive pločnika in pešca, sodelovali na mednarodnih mladinskih izmenjavah in pridobili Mariborsko mladinsko evropsko kartico, ki jim je omogočila lažji dostop do neformalnega izobraževanja, športnih in kulturnih dogodkov. 19 mladih je sodelovalo pri projektu Graffiti in the city v mestu Leoben (Avstrija), mladi slovenski ustvarjalci komičnih stripov so obiskali razstavo v Osijeku (Hrvaška), mladi fotografi so s projektom European Photo Youth Capital obiskali številna slovenska mesta in sodelujoče države. Mladi iz Maribora in Slovenije so bili udeleženci tudi pri projektih Connect Youth, Connect Europe, Discover diversity and excitement through Sport ter Europolis. Program M.bicikel je vzpostavil mrežo kolesarskih info točk, kjer so si mladi lahko brezplačno izposojali kolesa za prevoz po mestu.

- **Zaposlitev:** Med izbranimi programi EPM Maribor 2013 jih je bilo 11 namenjenih povečevanju zaposljivosti in zaposlenosti med mladimi. Programi so bili uspešno izvedeni, prepoznani in dobro obiskani s strani mladih. MOM je sodelovala tudi pri projektu URBACT My Generation at work, katerega glavni cilj je bil promoviranje in pospeševanje zaposljivosti med mladimi, poseben poudarek pa je dajal tudi razvoju podjetništva. Na področju zaposljivosti je MOM prijavila in izvedla projekt From YU to EU, ki je balkanske države povezoval na področju zaposljivosti mladih.

- **Izobraževanje:** Možnosti za vključevanje mladih v izobraževalni proces so ključnega pomena za njihov intelektualni razvoj. Z vzpostavljanjem komplementarnega odnosa med formalnim in neformalnim izobraževanjem spodbujamo vseživljenjsko učenje mladih in prispevamo k uresničevanju učnih in raziskovalnih potencialov. Neformalnemu izobraževanju je bilo namenjenih in izvedenih devet programov EPM Maribor 2013. Mladi so tako neformalna znanja pridobivali na delavnicah in predavanjih z različnimi tematikami: literarne delavnice, delavnice javnega nastopanja in improvizacije, delavnice kreativnega pisanja, fotografske delavnice, eksperimentalne delavnice, delavnice na temo politične participacije mladih, učenje znakovnega jezika in tujih jezikov ter spoznavanje značilnosti drugih kultur.

- **Stanovanjska problematika:** Zaradi ekonomskega in socialnega položaja imajo mladi manj možnosti za osamosvajanje in urejanje samostojnega življenja. Stanovanjsko problematiko rešujemo z inovativnimi oblikami ukrepov in pomoči ter tako širše vplivamo na zagotavljanje avtonomije mladih in njihovo družbeno delovanje v lokalnem okolju. V okviru EPM Maribor 2013 je bila izvedena raziskava o stanovanjski problematiki mladih, ki ji je sledila razprava o dobrih praksah stanovanjskih kooperativ tujih mest ter kakšne so možnosti in zanimanje za vzpostavitev stanovanjskih kooperativ v Mariboru.

Program je bil zasnovan na dveh perspektivah. Primarni del se je osredotočal na izboljševanje zaposljivosti, spodbujanje prostovoljstva, medkulturnega sodelovanja in aktivne participacije mladih. Velik poudarek je bil tudi na vključevanju mladih z manj priložnostmi, romske populacije in dolgoročno brezposelne mladine. Sekundarni del programa se je navezoval na izvajanje pristočasnih aktivnosti, kot so koncerti, festivali, razstave ipd.

Največ energije, časa in dela je bilo vloženo v programe, ki so jih izvajale nevladne organizacije.

Vsi programi so bili izvedeni in uspešno končani (razen programa Reciklaža in refleksija). MOM je prepoznala pomembnost trajnosti programov EPM Maribor 2013 in v letu 2014 odobrila sredstva za nadaljevanje nekaterih programov.

Spremljanje napredka pri doseganju ciljev projekta EPM Maribor 2013 se je izvajalo skozi celo leto oziroma po končanih aktivnostih posameznih programov. Cilji EPM Maribor 2013 so bili v večji meri doseženi, na določenih segmentih celo preseženi. Na področjih, kjer cilji niso bili doseženi, smo začeli raziskovati možnosti za izboljšave v prihodnosti. Mesto Maribor je v času EPM Maribor 2013 obiskalo veliko mladih, kar je cilj mesta tudi v prihodnje. Načrtovani in doseženi kvantitativni cilji so navedeni v Tabeli 6.

Tabela 6: Načrtovani in doseženi kvantitativni cilji EPM Maribor 2013

Načrtovani kvantitativni cilji	Doseženi kvantitativni cilji
Vsaj 50–60 % mladih med 15. in 29. letom v MOM bo aktivno sodelovalo pri pripravi in izvedbi programa EPM Maribor 2013.	Pri pripravi in izvedbi programa EPM Maribor 2013 je sodelovalo 1.100 mladih .
80 % mladih, ki kot udeleženci sodelujejo v eni izmed aktivnosti programa EPM Maribor 2013.	Natančnega števila mladih, ki so sodelovali v vsaj eni aktivnosti programa EPM Maribor 2013, ni mogoče navesti, saj so organizacije spremljale število na manjših dogodkih, ne pa tudi na številčnih.
V sodelovanju z mladimi razviti in vzpostaviti najmanj osem novih dolgoročnih mladinskih programov, ki se bodo izvajali tudi po letu 2013, med njimi sta najmanj dva s področja zaposlovanja ali stanovanjske politike mladih.	28 organizacij bo s programi nadaljevalo tudi po letu 2013.
Razviti in vzpostaviti najmanj dva nova mednarodna mladinska programa, ki se bosta izvajala tudi po letu 2013.	11 organizacij bo s programi nadaljevalo tudi po letu 2013.
2.000 mladih iz držav EU, ki bodo v okviru priprav in izvedbe programa obiskalo MOM.	V okviru priprav in izvedbe EPM Maribor 2013 je mesto obiskalo več kot 2.500 mladih iz cele EU.
Na podlagi okrepljenih in pridobljenih kompetenc, veččin ter (učnih) izkušenj omogočiti zaposlitev vsaj 200 mladim v MOM.	Na podlagi okrepljenih in pridobljenih kompetenc, veččin in (učnih) izkušenj je 22 mladih dobilo zaposlitev v organizaciji, kjer so sodelovali. Ustanovljenih je bilo 14 startup-ov, eno društvo in samozaposlitev . Vsaj pet ljudi se je zaposlilo v zasebnem ali javnem sektorju ter v nevladnih organizacijah.
Okrepiti mladinski svet lokalne skupnosti, ki združuje 90 % mladinskih organizacij v MOM.	Povišanje finančnih sredstev z 12.000 € na 15.000 € .
Glede na leto 2010 povečati članstvo v mladinskih organizacijah v MOM za 50 % in povečati organiziranje mladih v obliki članskih mladinskih organizacij za 20 %.	Ta cilj ni bil dosežen, saj se je članstvo v organizacijah povečalo zgolj za 5 % .
Za 300 % glede na leto 2009 povečati uspešnost udeležbe mladih in mladinskih organizacij ter organizacij za mlade v akcijah programa Mladi v akciji in Evropa za državljane.	Udeležba mladih v akcijah programov Mladi v akciji in Evropa za državljane se je povečalo, vendar natančnega števila ne moremo podati.
Razviti in vzpostaviti znamko Mladim prijazna občina.	MOM je v letu 2012 prejela certifikat Mladim prijazna občina. V času EPM Maribor 2013 je gostila slovesno podelitev certifikatov Mladim prijazna občina za obdobje 2013–2017.

Svoj prispevek k ocenjevanju uspešnosti projekta EPM Maribor 2013 so dodale organizacije, ki so sodelovale pri evalvaciji projekta na povabilo MOM. Njihov pogled na izvedbo projekta je izredno pomemben, saj so v evalvaciji izrazile svoje mnenje o sodelovanju, poudarile pozitivne in negativne učinke projekta ter podale predloge za izboljšave.

MOM je v času EPM Maribor 2013 gostila generalno skupščino Evropskega mladinskega foruma in Generalno skupščino ESN. EPM Maribor 2013 je sodelovala z različnimi mesti: Rotterdam, Turin, Antwerp, Braga, Salun, Cluj-Napoca, Kraljevo, Osijek in Gradec.

Mladi Mariborčani, ki so želeli soustvarjati EPM Maribor 2013, so imeli priložnost sodelovanja kot prostovoljci. Mladi so bili navdušeni nad uresničevanjem svojih zamisli, na primer: možnost sodelovanja pri predstavitev programa EPM Maribor 2013, akcija »Prinesi-odnesi«, slikarske in fotografske razstave, delavnice o upravljanju časa in kako se organizirati, ustvarjalne delavnice izdelovanja božično-novoletnih voščilnic in še številni druge. Vsi dogodki v Kulturno-informacijskem središču na Trgu Leona Štuklja 2 so bili brezplačni. V času EPM Maribor 2013 je bilo izvedenih okoli **600** dogodkov.

Končno poročilo EPM Maribor 2013 je dostopno na spletnih straneh www.maribor.si.

PRILOGA ŠT. 6: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA MLADINSKE ORGANIZACIJE IN ORGANIZACIJE ZA MLADE

V vprašalniku je sodelovalo 26 organizacij, ki delujejo na področju mladinskega sektorja v MOM. Anketni vprašalnik je bil pripravljen v elektronski obliki in poslan na elektronske naslove več kot 100 mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade, ki delujejo na območju MOM. Elektronski vprašalnik je v celoti izpolnilo 26 organizacij.

V prvem sklopu vprašanj so organizacije odgovarjale na vprašanja o splošni ureditvi mladinskega sektorja v MOM.

Da je mladinski sektor v MOM ustrezno urejen, meni 62 % organizacij, 38 % jih je mnenja, da področje ni ustrezno urejeno. Kljub temu, da se zdi organizacijam področje ustrezno urejeno, si 65 % organizacij želi spremembe. Predloge za spremembe je podalo 18 organizacij. Predloge smo glede na njihovo vsebinsko podobnost združili in jih zapisali skupaj s številom predlagateljev posameznega predloga:

- ustanovitev samostojnega sektorja/urada za mladino (3),
- višje sofinanciranje nevladnih organizacij (3),
- objavljane razpisov ob koncu leta za dodelitev sredstev v prihodnjem letu (3),
- več sodelovanja med predstavniki lokalne skupnosti in organizacijami, ki izvajajo mladinske programe in programe za mlade (3),
- vzpostavitev jasnih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev in ukrepov za izvajanje mladinske politike ter nadzor nad izvajanimi ukrepi (2),
- ustanovitev sklada za sofinanciranje mladinskih organizacij in organizacij za mlade ter mladinskega sveta lokalne skupnosti, ki se prijavljajo na razpise EU, vendar nimajo dovolj lastnih sredstev (2),
- več aktivnega vključevanja mladih v organizacije in večja participacija mladih pri oblikovanju mladinske politike (2),
- boljše promocija dogodkov in več dogodkov za mlade (2),
- ukrepi mladinske politike bi lahko zajemali starostno skupino od 12 do 29 let (2),
- spremljanje dela organizacij na terenu bi zmanjšalo birokratizacijo in predstavljalo boljši nadzor nad tem, ali programi potekajo skladno z razpisi (2),
- več aktivnosti in možnosti vključevanja za romsko mladino (1) ter
- prazni prostori v lasti MOM naj bodo namenjeni mladinskim in kulturnim dejavnostim (1).

Organizacije smo vprašali, kaj menijo o obstoječih razpisih na področju mladinskega sektorja. Da so razpisi ustrezno pripravljeni, meni 65 % organizacij, drugih 35 % organizacij pa meni, da so razpisi vsebinsko neustrezno pripravljeni. Kljub temu, da jih 65 % meni, da so razpisi ustrezno pripravljeni, bi 62 % organizacij na tem področju uvedlo spremembe.

Predloge za spremembe na področju razpisov v MOM je podalo 16 organizacij. Predloge smo glede na njihovo vsebinsko podobnost združili in jih zapisali skupaj s številom predlagateljev posameznega predloga:

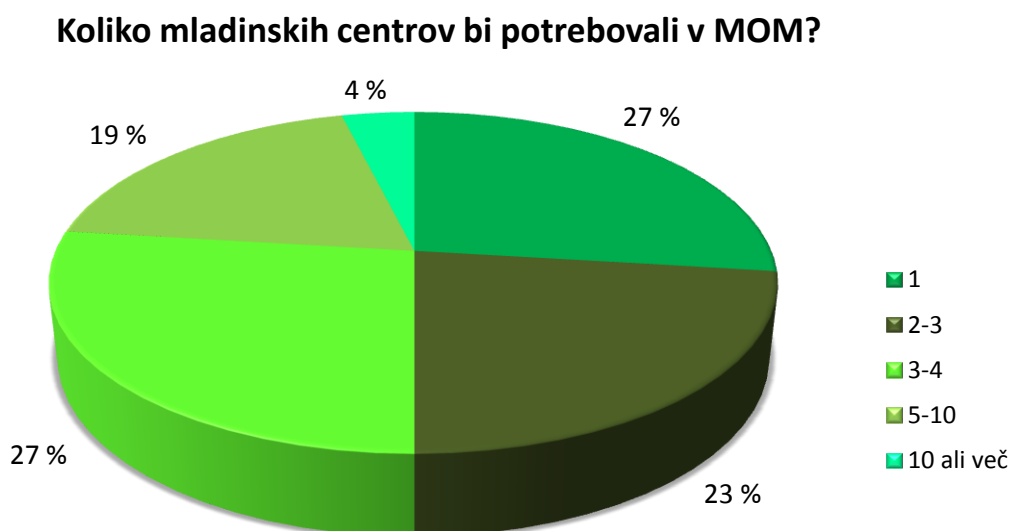
- bolj konkretne usmeritve na razpisih in jasna pravila (5),
- pravočasno objavljane razpisov (ob koncu leta za dodelitev sredstev v prihodnjem letu) (4),
- vsakoletna analiza stanja na področju mladinskega sektorja, ki bi bila vsebinska podlaga za razpis (3),

- sestava neodvisne ocenjevalne komisije, sestavljene iz strokovnjakov in predstavnikov nevladnega sektorja (3),
- podpora uspešnim in trajnostnim projektom (2),
- javni posvet pred objavo razpisa (2),
- predstavitev projektne ideje (2),
- dodeljevanje sredstev za programe glede na kakovost programov (1) in
- manj birokratizacije (vodenje list prisotnosti, pisanje poročil) (1).

Glede ustreznosti meril za dodelitev sredstev sofinanciranja 54 % organizacij meni, da so ta merila ustrezna, 42 % organizacij se zdijo merila nepregledna in prezahtevna, ena organizacija (4 %) pa meni, da so merila premalo zahtevna.

Zanimalo nas je tudi mnenje organizacij o mladinskih centrih v MOM. Kar 96 % organizacij meni, da v MOM potrebujemo mladinske centre. 4 % organizacij meni, da v MOM ne potrebujemo mladinskih centrov. Na vprašanje o optimalnem številu mladinskih centrov v MOM je 27 % organizacij odgovorilo, da je dovolj en mladinski center, 23 % bi jih imelo dva do tri mladinske centre, tri do štiri mladinske centre si želi 27 % organizacij, pet do deset mladinskih centrov 19 % organizacij, za deset ali več mladinskih centrov pa se zavzema ena organizacija (4 % vseh vprašanih).

Grafikon 34: Mladinski centri v MOM

Ena organizacija (4 %) je izrazila mnenje, da bi mladinski center moral biti namenjen mladim v starostni skupini od 12 do 18 let, 16 % organizacij v mladinske centre uvršča mlade med 12. in 25. letom starosti, 23 % organizacij pa bi tja uvrstilo mlade med 12. in 29. letom starosti. Za starostno skupino od 15 do 18 let se ni odločila nobena od organizacij (0 %), 15 % organizacij bi mladinski center namenilo mladim med 15. in 25. letom starosti, 42 % organizacij pa bi v mladinski center vključilo mlade od 15. do 29. leta starosti.

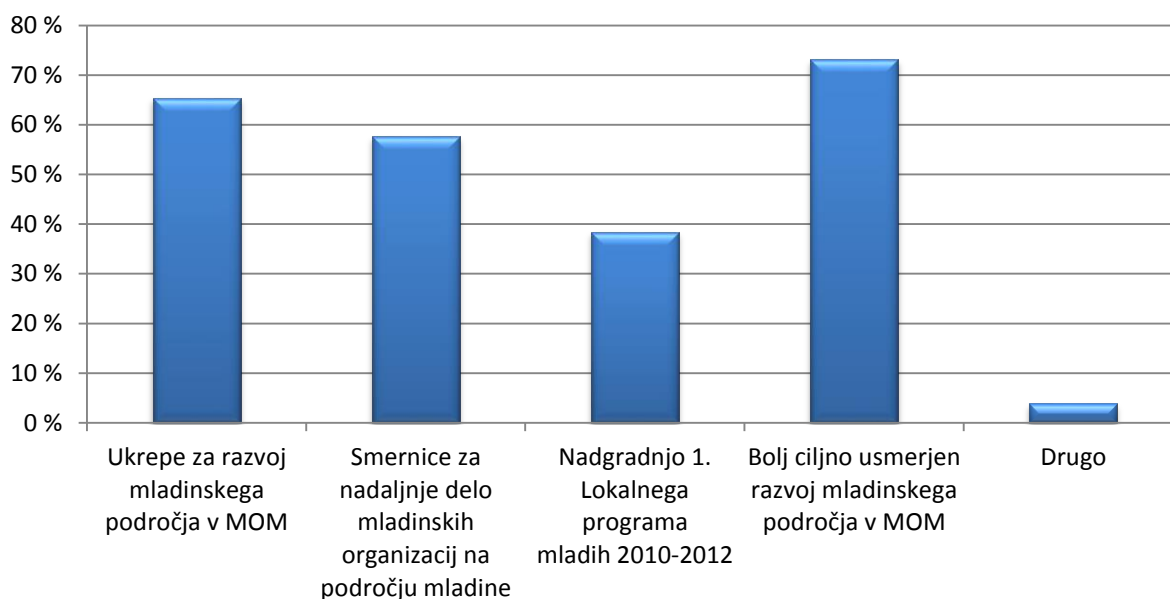
Mladinski centri bi se naj po mnenju 50 % organizacij ustanavljali glede na obstoječo vsebino programov, ne glede na starostno skupino in lokacijo. Organizacije prav tako

zanima, kateri družbeni problem se rešuje z ustanavljanjem mladinskega centra. Ena od organizacij je mnenja, da je dovolj en mladinski center, ki izvaja aktivnosti s pomočjo mladinskih organizacij in organizacij za mlade. Pomemben ključ je vsekakor kompetentna organizacija, ki lahko zagotovi potrebno vsebino programov. Pomemben je tudi element lokacije, vendar ne na škodo vsebine. Ta organizacija meni, da so mladi dovolj mobilni, da lahko pristopijo k centrom, ki za njih izvajajo ustrezno, privlačno in potrebno vsebino. Razmisliti bi bilo treba o smiselnem združevanju in povezovanju mestnih četrti. 27 % organizacij bi mladinske centre razvrščalo glede na lokacijo, 8 % neodvisno od programa, 15 % pa se jih je odločilo za odgovor Drugo.

Organizacije so na vprašanja o pričakovanjih od 2. LPM v MOM za obdobje 2016–2021 lahko odgovorile z več odgovori. Od 2. LPM v največji meri pričakujejo bolj ciljno usmerjen razvoj mladinskega sektorja v MOM (73 %), nato ukrepe za razvoj področja v MOM (65 %) ter smernice za nadaljnje delo mladinskih organizacij in organizacij za mlade (58 %). Nekaj organizacij pa 2. LPM vidi kot nadgradnjo 1. LPM (38 %). Pod možnost Drugo (4 %) so organizacije navedle vse prejšnje predloge.

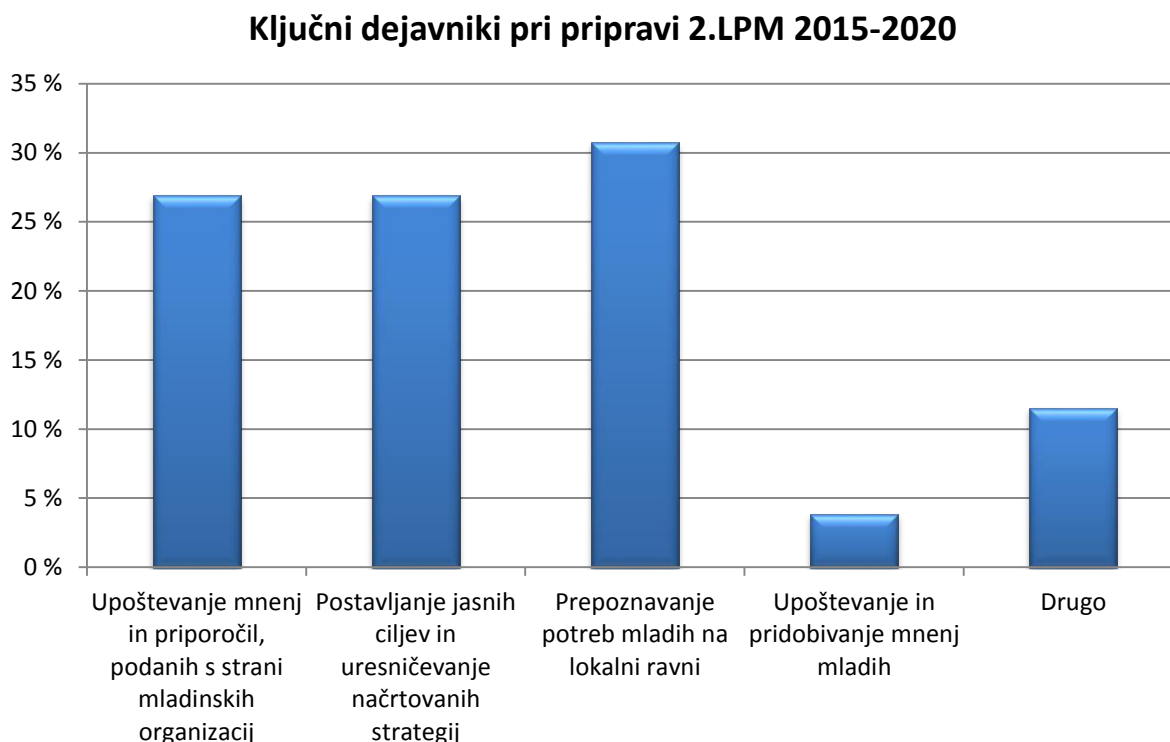
Grafikon 35: Pričakovanja od 2. LPM v MOM za obdobje 2016–2021

Pričakovanja od 2.LPM 2015-2020

Ključnega pomena pri pripravi 2. LPM je po mnenju 31 % organizacij »Prepoznavanje potreb mladih na lokalni ravni«. »Postavljanje jasnih ciljev in uresničevanje načrtovanih strategij« ter »Upoštevanje mnenj in priporočil, podanih s strani mladinskih organizacij in organizacij za mlade« se zdita ključnega pomena 27 % organizacij, medtem ko 4 % organizacij kot ključno navajajo »Upoštevanje in pridobivanje mnenj mladih«. 12 % organizacij dodaja še povezovanje informacij in znanja ter izkušenj, ki jih imajo z mladimi različni obstoječi uradi in strokovne službe MOM.

Grafikon 36: Ključni dejavniki pri pripravi 2. LPM v MOM za obdobje 2016–2021

Organizacije so ob koncu vprašalnika lahko podale predloge, povezane s pripravo 2. LPM. Predloge je podalo 16 organizacij. Predloge smo glede na njihovo vsebinsko podobnost združili in jih zapisali skupaj s številom predlagateljev posameznega predloga:

- boljša in bolj jasna komunikacija, dialog z organizacijami in mladimi (4),
- doseganje zastavljenih ciljev in izvajanje ukrepov (ne glede na oblast) (3),
- vključevanje dejanskih želja in potreb mladih (3),
- spremljanje vloge in položaja mladih v mestu (3),
- ureditev sofinanciranja programov in projektov (3),
- sestavljanje delovnih skupin in organiziranje javnih posvetov na določene teme (3),
- podpiranje pospeševanja mobilnosti, sodelovanja in aktivne participacije mladih ter aktivno vključevanje srednjih šol (2) in
- sofinanciranje Univerzitetnega športnega centra Leona Štuklja, saj predstavlja ključno mesto rekreacije mladih v MOM (1).

PRILOGA ŠT. 7: ANALIZA VPRAŠALNIKA ZA MLADE PREBIVALCE MESTNE OBČINE MARIBOR

Namen vprašalnika je bil od mladih pridobiti informacije o aktivnostih, ki jih v mestu obiskujejo ali bi jih obiskovali, če bi bile.

V raziskavi je sodelovalo 189 mladih, v starostni skupini od 15 do 29 let, od tega 62 % žensk in 38 % moških. Na vprašalnik je odgovarjalo 64 % študentov, 25 % brezposelnih mladih in 11 % dijakov. Mladi brez služb so ključna ciljna skupina mladinskih politik, zato zaposlenih mladih v tej raziskavi nismo zajeli.

Mlade smo spraševali, kaj najraje počnejo v prostem času. Njihove odgovore smo po vsebinski podobnosti razvrstili v naslednje skupine:

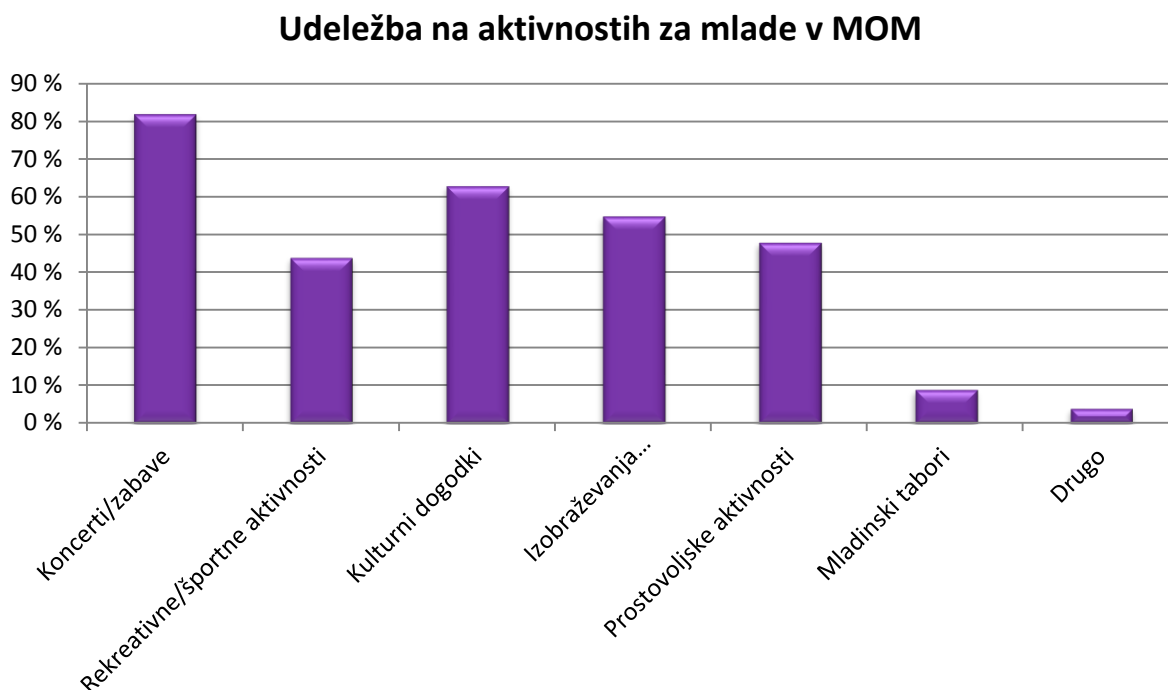
- **Šport in rekreacija:** sprehod v naravi, tek, fitnes, igranje košarke, odbojke in nogometa, skateanje, kolesarjenje, gornišstvo in pohodništvo, ogled športnih tekem.
- **Kultura in umetnost:** obisk kina/gledališča, igranje v gledališču, ustvarjanje ročnih del, risanje, slikanje, obisk koncertov, razstav.
- **Izobraževanje:** učenje tujih jezikov, obiskovanje delavnic.
- **Prostovoljstvo:** pomoč starejšim, učenje, animatorstvo.
- **Drugo:** branje, potovanje, politično udejstvovanje, brskanje po internetu, gledanje dokumentarnih filmov, igranje video igrice, programiranje, peka peciva, gledanje televizije, poslušanje glasbe.

Mladi, ki niso delovno aktivni, se pogosto vključujejo v mladinske organizacije. 65 % mladih je včlanjenih v mladinsko organizacijo, športno, kulturno ali kakšno drugo društvo. 76 mladih je navedlo, v katero društvo so včlanjeni. Med njimi jih je 32 % vključenih v več kot samo eno organizacijo.

Mladim smo zastavili odprto vprašanje, ali znajo naštetih pet mladinskih organizacij ali organizacij za mlade v MOM. 32 % jih je odgovorilo z Ne, 3 % jih je odgovorilo z Da, ne da bi naštevali mladinske organizacije ali organizacije za mlade, 30 % jih je naštel pet ali več mladinskih organizacij ali organizacij za mlade, 35 % pa jih je navedlo eno do štiri mladinske organizacije ali organizacije za mlade.

Na vprašanje o aktivnostih, ki se jih udeležujejo v MOM, so mladi lahko podali več odgovorov. Mladi najpogosteje obiščejo koncerte in zabave (82 %), radi se udeležijo tudi kulturnih dogodkov in izobraževanj (63 %). Veliko mladih se ukvarja s prostovoljskimi aktivnostmi (48 %) in rekreativno/športnimi aktivnostmi (44 %). Nekaj se jih v prostem času udeležuje mladinskih taborov (9 %), pod točko drugo pa so navedli, da se ne udeležujejo omenjenih aktivnosti (4 %).

Grafikon 37: Udeležba mladih na aktivnostih za mlade v MOM

Zanimalo nas je mnenje mladih o tem, ali pogrešajo aktivnosti za mlade v MOM. 35 % mladih meni, da je aktivnosti za mlade v mestu dovolj, medtem ko jih 65 % pogreša aktivnosti za mlade. Od tega jih je 32 % navedlo, katere aktivnosti pogrešajo. Največkrat so omenili pomanjkanje informiranosti o dogodkih. Želijo si tudi več dodelanih programov in sodelovanja med organizacijami. Prav tako pogrešajo bralne klube, izobraževanja s področja oblikovanja in programiranja, medgeneracijsko in mednarodno sodelovanje, športne turnirje, delavnice na prostem, delavnice s področja podjetništva in zaposlovanja ter več kulturnih dogodkov.

Pri vprašanju, kje mladi dobijo informacije o dogodkih, so lahko izbrali več odgovorov. Mladi informacije najpogosteje pridobijo preko socialnih omrežij (Facebook, Twitter) (81 %) in od prijateljev (73 %). Veliko jih informacij pridobi tudi s spletnih strani (45 %). Dostop do informacij imajo mladi v veliki meri tudi preko medijev (30 %), šol in fakultet (29 %) ter mladinskih organizacij ali organizacij za mlade (21 %). Nekaj jih informacij pridobiva tudi iz naročenih e-novic (13 %). Pod točko Drugo (4 %) so navedli, da je odvisno, ali je iskanje informacij namensko in da informacije pridobivajo preko drugih ljudi, ki so z aktivnostmi za mlade primarno seznanjeni.

Grafikon 38: Dostop do informacij o aktivnostih za mlade

80 % mladih bi se pogosteje udeleževalo dogodkov, če bi bile informacije zbrane na enem mestu. 20 % mladih meni, da se zaradi tega ne bi pogosteje udeleževali dogodkov.

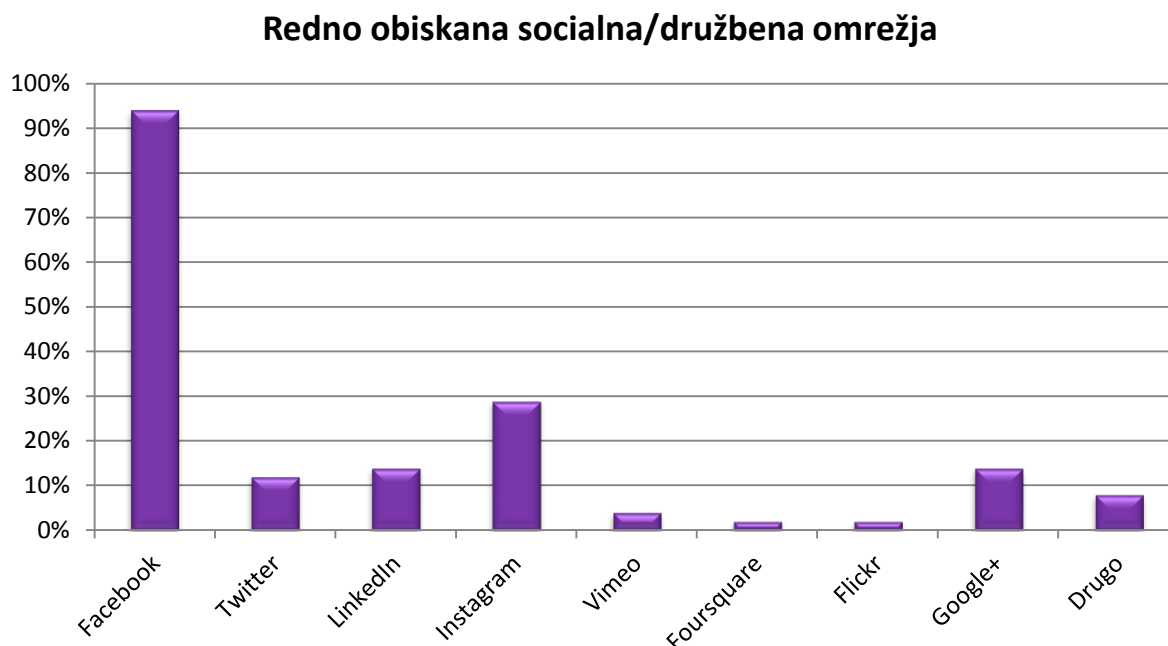
Mlade smo vprašali, ali poznajo spletno stran www.mladimaribor.si. 74 % vprašanih mladih te spletne strani ne pozna, 26 % pa jih je na to vprašanje odgovorilo pritrdilno.

Mladi so na vprašanje, od kod najpogosteje dostopajo do interneta, lahko podali več odgovorov. Mladi do interneta najpogosteje dostopajo od doma (83 %). Uporaba mobilnega aparata in računalniške tablice pogosto omogoča dostop do interneta (66 %), medtem ko se ostale navedene oblike dostopa do interneta redkeje uporabljajo: šole oziroma fakultete (10 %), internetne kavarne (2 %), prijatelji/sorodniki/znanci (4 %), drugo (3 %).

Mladi na internetu najraje prebirajo krajše članke (84 %). Radi pogledajo tudi albume s fotografijami (50 %) in video vsebine (40 %), medtem ko so forumi (25 %) manj obiskani.

Na vprašanje, katera socialna omrežja redno obiskujejo, so mladi lahko podali več odgovorov. Facebook je najbolj redno obiskovano socialno omrežje (94 %). Mladi redno obiskujejo še Instagram (29 %), LinkedIn (14 %), Google+ (14 %) in Twitter (12 %). Vimeo (4 %), Foursquare (2 %), Flickr (2 %) in Drugo (Youtube, 9gag, Snapchat, Reddit, Pinterest) (8 %) so socialna omrežja, ki jih mladi redkeje obiskujejo. Pod odgovor Drugo spadajo tudi tisti mladi, ki socialnih omrežij ne uporabljajo.

Grafikon 39: Redno obiskana socialna/družbena omrežja

V vprašalniku smo mlade vprašali tudi, na kakšen način bi jih spodbudili k aktivni participaciji v družbi. Njihove odgovore smo združili po vsebinski podobnosti in jih predstavljamo v nadaljevanju:

- Na aktivni participaciji mladih v družbi bi bilo treba začeti delati že v zgodnjem otroštvu, preko osnovnih šol in nato s tem nadaljevati tudi v srednjih šolah, kjer bi za šolarje in dijake bili pripravljene različni projekti, s katerimi jim bila predstavljena pomembnost aktivne participacije in zavedanja dogajanja okoli sebe.
- Spodbuditi jih je treba k razmišljanju, kaj je možno v njihovi konkretni okolici spremeniti, izboljšati. Spodbuditi jih je treba k pisanju pobud.
- Mladim moramo sporočiti (ali sporočati), zakaj je nujno, da se aktivno vključujejo v javno življenje mesta, jim omogočiti, da pridobijo znanja in veščine ter so pri tem uspešni, in jim pomagati izgraditi skupno identiteto mladih v MOM.
- Večja promocija dogodkov za mlade, večje informiranje mladih o možnostih vključitve oziroma sodelovanja v družbi s poudarkom, kaj mladim takšna participacija prinese.
- Boljša informiranost, več »dnevov odprtih vrat«, da se mladim ponudi možnost, da niso samo udeleženci, ampak tudi aktivni soustvarjalci.
- Da bi se dogajalo nekaj, kar bi bilo zanimivo in privlačno, mogoče malo drugačno in bi bilo dostopno ob normalnih urah in dostopnih cenah ter na primernih mestih, lahko dostopnih vsem. Pripomogel bi tudi zanimiv prostor, ki bi bil namenjen več stvarim.
- Boljša predstavitev namena participacije v družbi in njene recipročnosti za posameznika. Udarni, mladostni, inovativni projekti, ki bi mlade takoj prepričali k sodelovanju.
- Na način ozaveščanja. Informacije so precej razpršene, zato izgubijo pomen. Konstruktivno bi bilo, če bi obstajal en portal, ki bi bil kategorično urejen in bi zajemal vse dogodke, izobraževanja ... Predstavitve bi lahko potekale tudi po šolah. K aktivni participaciji bi morali mlade spodbujati že v osnovni šoli skozi razne aktivnosti in delavnice. Predvsem pa bi se jim moralo pokazati, da je njihov glas slišan.

- Z raznimi izobraževanji, seminarji, kjer bi si lahko nabirali izkušnje za nadaljnjo zaposlitev. Povečati bi se morala tudi informiranost glede samih dogodkov in raznih aktivnosti. Vlagati bi bilo treba v gradnjo raznih športnih objektov, kjer bi se mladi lahko rekreirali in obenem tudi družili.
- K aktivni participaciji spodbuja tudi vključenost v razne mladinske organizacije, organizacije za mlade, zato menim, da bi se moralo mladim na enem mestu, pokazati, kakšne organizacije obstajajo in s čim se ukvarjajo, da lahko izbere vsak zase primerno in se tako aktivno vključi v družbo.
- Nabor pestrih programov za mlade, vizualizacija, ciljno informiranje, obdelava želja in zmožnosti, boljša promocija.
- Več aktivnosti za mlade, jasna predstavitev, oglaševanje, namen in pridobitve. Predvsem veljavnost pridobljenih znanj na dogodkih.
- Več možnosti uporabe različnih tehnoloških aparatov, večji nabor in raznolikost dogodkov.
- S pogostejšimi koncerti na prostem, ne le v klubih (mestni park, grajski trg ...), cenejšimi vstopninami na različne prireditve in z večjo raznolikostjo.
- Da bi bilo razpisanih več razpisov z začetnim kapitalom, ki bi pomagal mladim! Mladi imajo ogromno idej, vendar jih nimajo možnosti izvajati, če niso člani nekakšne organizacije.

Ob koncu vprašalnika smo mlade vprašali, ali bi obiskovali prostor za mlade – npr. mladinski center, mladinske sobe ... 65 % mladih meni, da bi tak prostor obiskovali, 35 % pa jih meni, da takšnega prostora ne bi obiskovali.

Med aktivnostmi, ki bi mlade pritegnile v prostor za mlade, so mladi na prvo mesto postavili možnost druženja z drugimi (74 %). Velik pomen pripisujejo tudi možnosti uporabe zunanjih površin – skate park, košarkarsko igrišče, klopi ipd. (58 %) ter možnost pogovora z usposobljenimi osebami (51 %). Cenejša brezalkoholna pijača (29 %) in dostop do informacijske tehnologije (26 %) sta pomembna manjšemu številu mladih. Pod odgovor Drugo (10 %) so navedli še naslednje aktivnosti: aktivna participacija, ki ni pogojena z monopolom posameznikov, organiziranje dogodkov, soustvarjanje mladinskih vsebin, razne delavnice, tečaji tujih jezikov in tečaj gospodinjstva. Prostor za mlade mora biti skupna točka, ki ljudi poveže.

Grafikon 40: Motiv za obisk prostora za mlade

